Tervetuloa Sudburyn SUURJUHLAAN elokuun 2, 3 ja 4 pnä!

VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 77 — Vol. LII vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, heinäk. 9 p. — Tuesday, July 9, 1968

Kirkkonuoriso tuomitsi USAn sodan

Vaativat P-Vietnamin pommituksen lopettamista ja ulkomaisten sotajoukkojen kotiuttamista — kylmän sodan filmituote aiheutti pahennusta kokouksessa

Upsala, Ruotsi. — Kirkkojen maailmanneuvoston kokoukseen osallistuvat nuoret, joilla ei ole kokouksessa äänioikeutta, esittivät maanantaina päätöslauselman, missä tuomitaan Yhdysvaltain ja sen liittolaisten hyökkäyssota Vietnamin kansaa vastaan. Nuoret sanovat, että Kirkkojen maailmanneuvoston kokouksen tulisi laatia samanlaisen päätöslauselman Yhdysvaltain sodankäynnin tuomitsemiseksi.

Nuorten ryhmän brittiläinen puhemies, Harry Ashmall luki tämän päätöslauselman kirkkojen maailmanneuvoston uutistiedoitustilaisuudessa.

Hän sanoi, että se tulkitsee asiasta nuorisoryhmän kannan, ja että nuoret olivat hyväksyneet tämän sotavastaisen päätöslauselman äänin 73—2. Kysyttäessä missä kirkkojen maailmanneuvoston kokoukseen osallistuvasta 150:sta nuoresta olivat toiset silloin kun päätöslauselma hyväksyttiin, mr Ashmall sanoi, että he olivat tehtäviä suorittamassa muualla.

Nuorten hyväksymässä päätöslauselmassa vaaditaan Pohjois-Vietnamin kaikkien ulkomaalaisten sotavoimien kotiuttamista Yhdistyneet Kansakunnat järjestön alaisuudesa.

Kirkkojen maailmanneuvoston nuoriso-osaston päätöslauselmassa sanotaan, että Yhdysvallat, Australia ja Etelä-Korea olisi tuomittava sekaantumisesta Vietnamin asioihin, ja että kirkkoja, jotka eivät vielä osallistu taisteluun tätä Yhdysvaltain hyökkäyssotaa vastaan olisi kehoitettava menettelemään siten.

Mr. Ashmall ilmaisi ryhmän puolesta myös voimakkaan solidaarisuustunteen Ruotsissa ja muualla olevia Yhdysvaltain asevoimien palvelua karttavia amerikkalaisnuoria kohtaan. Hän sanoi kirkkonuorten yrittävän järjestää yhteisen kokouksen Ruotsissa olevien Yhdysvaltain asevelvollisuutta karttavien amerikkalaisten kanssa tämän myötätunnonosoituksen mainostamiseksi.

Yhdysvaltalaisten kirkkovaltuuskunnan esittämä kylmän sodan dokumenttaarielokuva idän ja lännen suhteista aiheutti yleistä paheksumista kirkkojen maailmanneuvostön kokousväen keskuudessa. Yhdysvaltalainen ABC-dokumentaarikuva esitettiin kokousväelle alustukseksi keskusteltaessa kokouksen yhdestä tärkeimmästä kysymyksestä mikä on työlistassa nimellä: Oikeutta ja rauhaa kohti kansainvälisissä kysymyksissä.

Istunnon päätyttyä ryhmä länsimaisten kirkkojen edustajia esitti kokoussalin lattialta lausunnon, missä ilmaistaan filmin "voimakas tuomitseminen" siksi kun se on vanhanaikainen ja kun sen tarkoituksena on todistaa "ydinvoiman tasapainon ylläpitämisen tarvetta".

Ja kun tämä "ydinvoiman tasapainon tarve" on länsimaiden eduksi niin yllämainitun valituksen ja arvostelun esittäjät esittivät anteeksipyynnön Itä-Euroopan kirkoista tulleille edustajille.

Itä-Euroopan maista on voimakas edustus tässä kokouksessa. Keskustelun alaisena olevissa asiakirjoissa on määritelmä, että "ydinaseiden tasapaino ei ole rauhan tae'.

Eroaako Johnson sydänvian takia?

Quebec City. — Quebecin maakunnan pääministerin Daniel Johnsonin sanotaan kärsineen lievän ja keskitason välisen sydänkohtauksen, joka voi pakoittaa hänet eroamaan pääministerin virasta.

Lääkärien antamista lausunnoista on vedetty määrätyissä piireissä johtopäätös, että mr. Johnsonin tulee nauttia ainakin kaksi kuukautta täydellisestä levosta ja mieluummin ulkomailla, mikä voi johtaa siihen, että hänen pyydetään esittämään eroanomuksen pääministerin virasta.

ELÄKELÄISET SAAVAT UUDEN 2% KOROTUKSEN

Heille tulee lain mukaan "korkein korotus" — mutta silti vain vähän toista dollaria

Ottawa. — Vanhuudeneläkkeet ja maksuihin perustuva Canada- eli työsuhde-eläke nousevat 2 prosentilla tulevan tammikuun 1 päivänä, perustuen tämä nousu elinkustannusindeksin kohoamiseen.

Virallinen tilastotoimisto (DBS) tulee tänään tiistaina julkaisemaan tiedot kesäkuun aikana tapahtuneesta elinkustannusindeksin kohoamisesta minkä perusteella hallitus määrittelee vanhuudeneläkkeiden kohoamisen.

Nyt on jo ilman muuta selvää, että vuotuinen elinkustannusindeksi tulevan vuoden eläketasoa silmälläpitäen edellyttää täyttä 2-prosenttisista eläkekeiden korotusta. Samalla nousevat myös yksilöiden maksut eläkekassoihin. Lain mukaan vanhuudeneläkkeitä korotetaan korkeintaan 2 prosenttisesti vuodessa, jos elinkustannusindeksi kahdentoista kuukauden kuluessa vastaavasti kesäkuun 30 päivänä päättyvän vuoden aikana. Jos elinkustannukset nousevat enemmän kuin 2-prosenttisesti, eläkkeet kohoavat korkeintaan 2-prosenttisesti.

Keskinkertainen elinkustannusindeksi nousi toukokuun 31 päivään mennessä 4.1 prosenttia.

Canadan eläkkeiden korkeinta tasoa ei maksettu ennen kuin vasta 1973 — ja korkein peruseläke tulee silloin olemaan vain $108.37 kuukaudessa. Alkuperäisenä kattorajana oli $104.17 kun Canada Pension Act hyväksyttiin v. 1965. Viime vuonna eläke oli edellämainitun formulan perusteella $106.25 kuukaudessa.

Elinkustannusindeksi nousun perusteella nousi myös kukausittainen eläkeavustus 30 dollarista $30.60 tänä vuonna ja vuoden alussa se tulee olemaan $31.21.

Myös työläisten ja työnantajain vakuutuskassaan $600—$5,000 vuosituloista maksamat erät tulevat kohoamaan 2-prosenttisesti.

Ulkomaisen oluen tuonti sallittua

Toronto. — Ontarion olutteollisuuden järjestämän työsulun ja Molsonin oluttehtaan työläisten lakon vuoksi kuivin suin jääneiden oluenjuojien tilanne näytti valoisammalta viime viikonlopulla kun Ontarion väkijuomakontrollilautakunta (LCBO) ilmoitti kahdesta päätöksestä:

Ensiksikin, että sen säännöt sallivat ulkomailla valmistetun oluen tilaamisen. Jos amerikkalaiset oluttehtaat ovat valmiita tuomaan olutta, niin tilaukset voidaan täyttää viikon sisällä.

Toiseksi LCBO ilmoitti, että se on valmistautunut kuljettamaan maitse noin 6,000 koria ulkomaista olutta joka on juuttunut Quebecin satamiin St. Lawrencen meritien työläisten lakon johdosta.

LCBO:n komissioneri G. Harry Sheppard sanoi kuitenkin, että asiakkaiden tilausten täyttämistä voi ehkäistä amerikkalaisten olutyhtiöiden haluttomuus lähettää olutta Ontarioon, koska ne eivät mahdollisesti halua ärsyttää olutpanimotyöläisten ammattiliittoa.

Onnettomuuksissa meni 93 ihmistä

Toronto. — Viime viikonlopulla sai 93 henkilöä surmansa onnettomuustapauksissa Canadassa. Maantieonnettomuuksissa kuoli 58 henkilöä.

Perjantai-illasta kello 6 sunnuntai-iltaan kello 12 suoritettu tutkimus osoittaa, että 20 ihmistä hukkui, kahdeksan sai surmansa tulipaloissa ja yksi kuoli vahingonlaukauksen johdosta sekä kuusi ihmistä muissa onnettomuuksissa.

Torontolainen 15-vuotias Ari Antero Rautalahti hukkui ollessaan uimassa Koshlong-järvellä, joka sijaitsee jonkin matkaa itään Mindenistä.

PUHELINKUUNTELULAKI KORJATTAVA — SINGER

Prokuraattori Wishart varoitti amerikkalaisen "Mellakkakaasun" käytöstä opiskelijoita vastaan

Toronto. — Ontarion lainlaatijakunnan istunnossa sanottiin perjantaina, että jos maakuntahallitus ei pakota poliiseja hankkimaan Ontarion yleiskeiden lupaa ennen puhelinkuuntelun järjestämistä, meidän eteemme tulee poliisivaltion yksi hirvittävin osa."

Vernon Singer (L — Toronto Downsview) esitti tämän lausunnon kehoittaessaan prokuraattori Arthur Wishartia huolehtimaan, ettei asiasta tehdä Ontarion toimesta jalkapalloa väittämällä, että puhelinkuuntelun valvominen vaatii muutoksia rikoslakiin.

Mr. Singer sanoi, että maakunnan yliokeuden valtuudet puhelinkuuntelun järjestämiseksi tulisi antaa vain poikkeuksellisen vakavissa tapauksissa, ja että poliisien tulisi voatia oikeudelle annettavaa vakuuttavaa perustelua siitä, että he eivät voi kerätä tarvittavia tietoja muilla keinoin.

Singer suositteli todistusantolakeihin muutosta, mikä kieltää oikeuslaitoksen käyttämästä laittomin keinoin hankittuja todistajatietoja ja määrittelisi lisäksi suuremmat rangaistukset luvattomista puhelinkuunteluista.

Mr. Wishart antoi ymmärtää, että hän antaa näistä asioista yksityiskohtaisen vastauksen maanantaina.

Mr. Singerin selostuksen mukaan puhelinlaki määrittelee $50 sakon kaikille niille, jotka sekantuvat puhelinkeskusteluihin, vaikeuttavat niitä tai julkaisevat valtuuksia saamatta tietoja puhelinkeskusteluista.

Prokuraattori Arthur Wishart esitti viikon lopulla Ontarion poliiseille vakavan vetoomuksen, että he eivät käyttäisi yhdysvaltalaista "mellakkavastaista" Mace-kaasua canadalaisia opiskelijoita ja juopuneita vastaan.

Antaen tunnepitoisen lausunnon mainittua mellakkavastaista kaasua vastaan, mr Wishart varoitti, että poliisilaitoksista voi tulla yleisön vihollisia, jos ne käyttävät tätä amerikkalaista kaasua opiskelijoita tai juopuneita vastaan.

Saatujen tietojen mukaan Ontarion noin 80 poliisilaitoksessa — Sudburyn poliisi mukaanluettuna — on varastossa tätä Mace-kaasua joka tulehduttaa silmät, ihon ja henkitorvet.

Poliisit ovat jo käyttäneet sitä Londonissa, Stratfordissa, Prestonissa, Windsorissa ja Hespelerissä. Londonissa sitä käytettiin viime viikolla teini-ikäisten katutanssihäiriöiden vaimentamiseksi.

Mr. Wishart antoi ymmärtää, että poliiseja vastaan voidaan nostaa oikeusjuttuja mainitun kaasun käytöstä. Pahimpana hän piti kuitenkin sitä, että polisilaitokset joutuvat ylisön vihollisen kirjoihin Mace-kaasun käytöstä.

VIIME TIEDOT

Pariisi. — Poliisit käyttivät puolittain sotilaallisia menetelmiä ottaessaan alas punaisen lipun Pariisin yliopiston lääkärikoulun katolta eilen aamulla. Oppilaat pitivät rakennusta hallussaan melkein kaksi kuukautta kestäneiden mielenosoitusten ajan. Samanaikaisesti ilmoitettiin, että kaikki yliopistot on määrätty suljettavaksi kesän ajaksi perjantaista lähtien.

Saigon. — Etelä-Vietnamin presidentti Nguyen Van Thieu on lykännyt USA:han suunniteltua matkaansa sissien Saigoniin hyökkäyksen pelosta ja pyytänyt Johnsonia tapaamaan hänet Tyynellä merellä. Samanaikaisesti ilmoitettiin, että USAn merijalkaväen joukot ovat joutuneet kovan tulituksen kohteeksi lähellä demilitarisoitua aluetta ja mahdollinen uusi hyökkäys Saigoniin lisää olettamusta, että liittoutuneet voivat joutua vastatusten sissien kanssa kahdella eri rintamalla.

Kapkaupunki, E-Afrikka. — Hammaslääkäri Philip Blaiberg osoitti eilen selviä toipumisen merkkejä kärsittyään vähän aikaisemmin keuhkojen epänormaalista toiminnasta. Mr. Blaibergille siirrettiin aivoverenvuotoon kuolleen värillisen miehen sydän tammikuun 2 päivänä ja hän on kaikkein kauemmin elossa ollut ihminen, jolla on "lainattu" sydän.

St. Johns. — Newfoundlandin pääministeri, 67-vuotias Joseph Smallwood sanoi eilen, että hänen johtamansa maakunnan liberaalipuolueen uuden johtajan valitsemiskokous tullaan pitämään johonkin aikaan ensi vuoden puolella.

RIKOSLAIN MUUTOSEHDOTUKSET ESITETÄÄN KÄSITELTÄVÄKSI

Aikuisten homoseksualismi lailliseksi: aborttilait väljemmiksi ja pyssyjen kontrollilaki tiukemmaksi

Ottawa. — Rikoslain muutosehdotukset, jotka parlamentin hajoittamisen vuoksi jäivät edellisessä parlamentissa käsittelemättä, esitetään alahuoneen hyväksyttäväksi mitään perustavaa laatua olevia muutoksia tekemättä, sanoi oikeusministeri John Turner launataina.

Uuteen toimeensa nimityksen saatuaan mr. Turner sanoi, ettei mitään suurempia muutoksia tehdä näihin muutosehdotuksiin, sillä "pääministeri Trudeau kannattaa niitä ja minä kannatan niitä".

Hallituksen harkittavaksi esitetään kuitenkin kysymys siitä, että esitetäänkö nämä muutosehdotukset kaikki yhdessä vai erotetaanko ne toisistaan. Lisäksi tulee harkittavaksi, saavatko alahuoneen jäsenet vapauden äänestää omantuntonsa sanelun mukaan vaiko puoluekantojen perusteella.

Oppositiojohtaja Robert Stanfield in tiedetään vaatineen, että muutosehdotuksia ei esitettäisi "nippuratkaisuun", vaan että ne käsiteltäisiin erikseen, ja että äänestyksessä annettaisiin jäsenille vapaus toimia omantuntonsa mukaan.

Näiden muutosehdotuksten perusteella tulisi laillistetuksi vapaaehtoisuuteen perustuva aikuisten ihmisten homoseksualismi; aborttilait väljenisivät; ampuma-aseiden kontrollilait tiukkenisivat ja hengityskokeet tulisivat pakollisiksi juopuneena ajamisesta syytettyjen kohdalta.

Nämä ehdotukset rikoslain muuttamiseksi esitti viime vuonna alahuoneen käsiteltäväksi silloinen oikeusministeri Peirre Elliot Trudea. Mutta muutosehdotukset "kuolivat" kun parlamentti hajotettiin huhtikuussa kesäkuun vaalien pitoa varten.

Oppositiojohtaja Robert Stanfield sanoi viikon vaihteessa, että hän "ei näe ministerinimityksistä mitään uusia rohkeita vetoja hallitusrakenteen kohdalta".

"Tähän mennessä hallitusrakenne on perusolemukseltaan samanlainen, mikä se on ollutkin, sanoi mr. Stanfield.

"Tässä mielessä en näe mitään merkkejä pääministeri Trudeaun lupauksen täyttämisestä, että ministerit tulevat saamaan riittävästi aikaa ja mahdollisuuksia ohjelman kehittämiseksi."

619 sai surmansa USAn maanteillä

Washington. — USA:n itsenäisyys päivän 4-päiväisen viikonlopun maantieonnettomuudet vaativat 619 uhria.

USA:n kansallinen maantieturvallisuusneuvosto oli ennustanut, että noin 700—800 ihmistä menettää henkensä maantieonnettomuuksissa heinäkuun 4 päivän viikonlopulla.

Asiamiesten kirjeenvaihtajien ja lukijakunnan huomioon

Johtuen väliaikaisesta, mutta kuitenkin ylipääsemättömästä työvoimapulasta, Vapaus ilmestyy seuraavat kaksi viikkoa — heinäkuun 16 pstä elokuun 1 päivään — vain kahdesti viikossa — tiistaisin ja lauantaisin.

Pyydämme lukijakuntaa, asiamiehiä ja kirjeenvaihtajia suhtautumaan ymmärryksellä tähän väliaikaiseen toimenpiteeseen, mihin sisältyy myös se ,että Liekki ilmestyy tällä viikolla tavallista pienempänä, sillä muuta mahdollisuutta ei liikkeellämme nyt ole.

Vapaudesta poistui viikko sitten yksi latoja, joka sanoi itsensä ylös jo viime keväänä. Liikkeeseen on tulossa uusi pätevä latoja, mutta hän tulee paikkakunnalle vasta elokuun 1 pnä. Kun työvoimatilanne on ennestäänkin ollut äärimmäisen kireä, niin täten syntynyttä aukkoa ei voida täyttää ylityönkään avulla.

Niinmuodoin ei ole muuta mahdollisuutta kuin jättää pariksi viikoksi Vapauden yksi numero, torstaipäivän numero pois.

Asiamiehiä ja kirjeenvaihtajia pyydetään huomioimaan tämän ja lähettämään kirjoituksensa sekä ilmoituksensa ja tervehdyksensä niin, että ne voidaan julkaista tiistaina ja lauantaina ilmestyvissä Vapauslehdissä seuraavan parin viikon ajan.

Kiitämme etukäten Teitä kaikkia hyvästä yhteisymmärryksestä ja toiminnasta.

Liittohallituksessa on nyt 29 jäsentä

Mitchell Sharp ulkoministerinä; Ed Benson finanssi- ja John Turner oikeusministerinä

Ottawa. — Pääministeri Pierre Elliott Trudeau muodosti viikon lopulla uuden 29-henkisen hallituksen, mikä antoi virkavalansa lauantaina.

Hallitus piti ensimmäisen kokouksensa maanantaina ja mr Trudeau antoi ymmärtää, että hallituksen kokouksia pidetään kaksi tai kolme kertaa viikossa kunnes niitä järjestetään säännöllisempien väliaikojen jälkeen.

Hallitukseen vedettiin 8 uutta miestä ja viidentoista ministerin kesken jaettiin hallitustehtäviä uudelleen. Ainoastaan kaksi ministeriä — kulkulaitosministeri Paul Hellyer ja puolustusministeri Cadieux — on samoissa tehtävissä missä he olivat pääministeri Lester Pearsonin hallituksessa.

Hallitukseen tuli nyt 29 jäsentä sen sijaan kun siinä on aiemmin ollut 25 jäsentä. Yhtenä uutena ministerinä tuli hallitukseen 54-vuotias Eric Kierans, jonka tehtävänä on postiasiain hoito. Toisina uusina ministereinä on mm. 46-vuotias James Richardson, winnipegilainen liikemies ja 36-vuotias Otto E. Lang, Saskatchewanin yliopiston lakiosastolta.

Yhtenä uutuutena mainitaan alueiden kehitystä valvova ministeriö, jonka johtoon nimitettiin Jean Marchand. Toisena uutena laitoksena on tarvike- ja palveluministeriö, jonka johtoon nimitettiin uusi ministeri Don Jamieson. Toistaiseksi mr Marchand huolehtii kuitenkin metsäministeriön tehtävistä ja Jamieson puolustustuotantoministeriöstä.

Liberaaliksi muuttunut Social Creditin edustaja, 42-vuotias H. A. (Bud Olson) nimitettiin maatalousministeriksi.

Vancouverilainen 36-vuotias lakimies Ronald Basford nimitettiin kuluttajain ja yhtiöitten asiain ministeriksi.

42-vuotias Jean-Eudes Dube, Restigouchesta, nimitettiin veteraanien asiain ministeriksi; 47-vuotias Robert Andras, Port Arthurista, salkuttomaksi ministeriksi. Entinen terveysministeri 42-v. Allan MacEachen tuli miesvoima- ja siirtolaisasiain ministeriksi. Oikeusministeriksi pääministeri Trudeaun tilalle tuli 39-vuotias John Turner.

Mr. Trudeaun pitkäaikainen ystävä 49-vuotias Gerard Pelletier sai valtiosihteerin toimen. Työministeriksi nimitettiin 46-vuotias Bryce Mackasey, jonka ensimmäisenä tehtävänä on meritietyöläisten lakon selvittely.

Mitchell Sharp on edelleen ulkoministerinä ja Edward Benson finanssiministerinä. Entinen ulkoministeri Paul Martin toimii hallituksen johtajana senaatissa.

$100,000 VOITTAJA

Montreal. — Eräs 53-vuotias vankilan miesapulaissairaanhoitajan vaimo voitti Montrealin kaupungin toisen "veroarvonnan" pääpalkinnon $100,000.

Montrealin itäpäässä asuva mrs. Paul-Emile Lamy ei tuhlannut aikaa kun häneltä kysyttiin mitä hän aikoo tehdä voittamallaan rahalla. "Ostan talon ja loput rahat sijoitan niin, että niistä kertyy jatkuvat tulot," sanoi hän.

NL ja arabimaat aina yhdessä, sanoi Brezhnev

Nasser lepäili virallisten keskustelujen päätyttyä Moskovan lähellä

Moskova. — Egyptin presidentti Gamal Abdel Nasser lepäili viikonvaihteessa Moskovan lähettyvillä olevalla huvilalla virallisten keskustelujen päättymisen jälkeen, tiedoitettiin Egyptin suurlähetystöstä.

Viime torstaina Neuvostoliittoon saapuneen presidentti Nasserin odotetaan lähtevän paluumatkalle huomenna, keskiviikkona.

Neuvostoliiton kommunistisen puolueen pääsihteeri Leonid Brezhnev sanoi presidentti Nasserille perjantaina, että Neuvostoliitto ja Egypti tulevat aina olemaan yhdessä toimittaessa miehitettyjen arabimaiden vapauttamiseksi.

Nasser sanoi: "Rauha ei ole vain status quo (olevaisen) säilyttämistä." Status quo'hon perustuva rauha olisi antautumista. Ne jotka suosittelevat rauhaa status quon perusteella ovat väärässä."

Mr. Nasser ja mr. Brezhnev puhuivat presidentti Nasserin kunniaksi järjestetyllä lounaalla.

Puoluesihteeri Brezhnev sanoi puheessaan, että Neuvostoliitto tulee johdonmukaisesti toimien tukemaan arabimaita.

Mr. Nasser sanoi, että viimevuotisesta sodasta huolimatta "Egyptin kansa edistyy paljon maatalous- ja teollisuustuotannossa.

"Nyt kiinnitetään suurta huomiota asevoimien uudelleen rakentamiseen siinä mielessä, että ne voivat suojata kansakunnan etuja.

Hän kiitti Neuvostoliittoa arabien saamasta tuesta ja Neuvostoliiton "poliittisesta, taloudellisesta ja sotilaallisesta kannanmäärittelystä".

Mr. Nasser sanoi, että egyptiläiset haluavat rauhaa, mutta miehitetyksi joutuneet arabimaiden alueet on vapautettava. "Olemme vakuuttuneita siitä, että rauhaarakastavat maat ymmärtävät asenteemme. Jos hyökkäys voidaan tehdä rangaistuksetta, silloin ei mikään maa ole enää turvassa."

Nasser ja neuvostojohtajat keskustelivat useita tunteja keski-idän kysymyksistä ja maailman muista ongelmista.

VILJAN KÄSITTELIJÄT VOIVAT NYT LAKKOUTUA

Port Arthur. — Järvienpään viljatyöläiset hylkäsivät sunnuntaisessa jäsenkokouksessaan yksimielisesti sovittelulautakunnan ehdotuksen ja järjestivät samalla salaisen äänestyksen lakkoutumisasiasta.

Kokoukseen osallistui 1,100 viljaelevaattoreilla työskentelevää henkilöä. He hylkäsivät yksimielisesti sovittelulautakunan ehdotuksen, jonka mukaan he olisivat saaneet 2-vuotisen työehtosopimuksen pohjalla vain 70 sentin palkankorotuksen tunnilta.

Lakkoäänestys jatkui maanantaina siinä mielessä, että alan kaikki kokouksesta pois olleet työläiset saavat tilaisuuden mielipiteensä esittämiseen. Union paikallinen johtomies, Frank Mazur sanoi kuitenkin uskovansa, että lakkopäätös tulee olemaan 100-prosenttinen Viljatyöläisten paikallisesta unioosastossa on 1,300 jäsentä.

Jos lakko puhkeaa, se sulkee viljaelevaattorit Port Arthurissa ja Fort Williamissa, tyrehdyttäen kokonaan aavikkomaakuntien viljan kuljetuksen itään.

Viljatyöläisten nykyinen palkka Järvienpäässä on $2.30 t. Montrealissa saman alan työläisten palkka on $2.63 ja länsirannikolla, eli British Columbiassa $2.96.

London, Ont. — Peltisepät hyväksyivät lauantaina työehtosopimuksen ja päättivät niinmuodoin lopettaa kaksi kuukautta sitten, eli toukokuun 6 pnä alkaneen lakkonsa.

Noin 240 peltiseppää ja 70 kattotyöläistä hyväksyi työehtosopimuksen, minkä perusteella he saavat $1.60 palkankorotuksen 3-vuotisen työehtosopimuksen perusteella. Toukokuun 1 päivään mennessä 1970 peltiseppien palkka nousee $5.70 tunnilta ja kattotyöläisten palkka $5.02. Huhtikuun 30 pnä päättyneen työehtosopimuksen perusteella heidän palkkansa oli $4.10 ja $3.20 t.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Haasteryntäystä tukemaan

Kuten lehtemme lauantaisessa numerossa julkaistusta ensimmäisestä katsauksesta saatiin yhteiseksi iloksemme nähdä, heinäkuun alussa alkanut vuotuinen haastekampanja lehtiemme Vapauden ja Liekin talousaseman varmistamiseksi sai hyvin lupaavan alun.

Samassa yhteydessä huomattiin epäilemättä sekin, että lehtiemme talousaseman turvaaminen vaatii nyt entistä suurempia ponnisteluja. Hinnat ja kustannukset — sanomalehtien julkaisemisessa tarvittavien tavarain hinnat sekä muut kustannukset, palkkamenot mukaanluettuna — ovat viimeaikoina nousseet huimaavan nopeassa vauhdissa. Ja kun Vapaudella ja Liekillä ei ole mitään "namusetien" hyväntahtoisesti antamia "sivutuloja", niin lehtiemme lukijat ovat oivaltaneet, että sanavapauden säilyttämiseksi on haastekampanjan yhteydessä painettava kätemme entistä syvemmälle taskuun ja kukkaroon, voidaksemme huolehtia siitä, että karhut eivät pääse häiritsemään Vapauden ja Liekin vakituista ilmestymistä.

Ilolla onkin pantu merkille, että lehtiemme lukijat ja kannattajat ovat tarttuneet taas tosimielessä asiaan ja niin voidaan jo tämän ensimmäisen katsauksen perusteella odottaa hyviä tuloksia heinäkuun 1 päivänä alkaneesta haasteryntäyksestä.

Mutta tehtävä on nyt entistä suurempi. Vallitsevan tilanteen johdosta tarvitaan välittömästi $9,000 tukimäärä Vapauden ja Liekin talousaseman vahvistamiseksi. Ja kun rivimme harvenevat jokapäiväisten kuolemantapausten johdosta, joiden jättämiä aukkoja ei aina voi heti täyttää, niin se jättää meille jälkeenjääneille aina lisätyönä niin järjestötoiminnassa kuin sanomalehtilallakin — puhumattakaan nyt perheoloista.

Vapaus on tietenkin pikkulehti, mikä vie melko vaatimatonta osaa sanomalehtimaailmassa. Mutta jos Vapaus jouttuisi taloussyistä kestämättömään tilaan, niin se aiheuttaisi todella suuren ja järkyttävän menetyksen täkäläisille kansalaisillemme. Juuri tällaisen onnettomuuden välttämiseksi on tämä haastekampanja järjestetty tarkoituksella, että Vapaus voi jatkaa palveluaan koti- ja ulkomaisten tietojen välittäjänä, ihmisyyden puolustajana maakamaista sotapolitiikkaa vastaan, parhaitten kulttuuriperinteidemme vaalijana sekä yhteisymmärryksen ja toiminnan edistäjänä täkäläisten kansalaistemme yhteiseksi hyväksi.

Antakaamme kaikin jakamattoman kannatuksemme niille paikallisille tilaisuuksille mitä eri puolilla maata järjestetään Vapauden ja Liekin haastekampanjan hyväksi.

Pitäkäämme henkilökohtaisena kunnia-asiana haastekampanjaan osallistumista, haasteiden antamista ja haasteiden vastaamista.

Yhteisvoimin toimien voidaan tämäkin tehtävä kunnialla suorittaa!

NL:n tarjous USA:lle

nen ilmoitus, että Neuvostoliitto on valmis keskustelemaan USAn kanssa ohjusvarustelukilvan lopettamisesta ja ohjusten torjuntajärjestelmän purkamisesta, saattaa aloittaa mitä merkittävimmän käänteen varustelupolitiikassa. Tähän viittaa voimakkaasti myös presidentti Lyndon Johnsonin asiasta myöhemmin antama myötäilevä lausunto.

Neuvostoliiton asenne osoittaa sen johdonmukaista pyrkimystä saattaa maailma ydintuhon uhasta ja pelon tasapainosta rauhanomaiseen rinnakkaiseloon ja kilpailun rauhoittavaan ilmapiiriin. Kuten presidentti Johnsonin lausunnosta ilmeni, Yhdysvaltain on ilmeisen vaikea, ellei aivan mahdotonta, torjua Neuvostoliiton tarjousta.

Jos näihin neuvotteluihin päästään, kuten uskotaan, ja nyt näyttää mahdolliselta, osoittaa se, että ainaa alkaa vihdoinkin kyp syä siirtymiselle äärimmäisen kireän kilpavarustelun kaudesta pitkätähtäimisen aseistariisunnan politiikkaan. Optimismia herättävää on, että Neuvostoliiton ja Yhdysvallat ovat jo päässeet yhteisymmärrykseen ydinaseiden leviämisen pysäyttämisestä.

Ohjustorjuntajärjestelmien rakentamista on pidetty erittäin vaarallisena sen vuoksi, että ne pakottavat ydinasevallat aste astelta yhä vain kiristämään kilpajuoksua uusien ja entistä mahtavampien asejärjestelmien luomiseksi. Kun toinen suurvalta on saanut valmiiksi "tehokkaan" ohjustorjuntasuojan ja näin vahvistanut myös iskukykyään ja mahdollisuuksiaan elää yhtä aaltoa toista kauemmin, on toisen pyrittävä vielä parempaan ollakseen valmis murskaamaan vastapuolen uudet rakenteet . . .

Tämä kilpailu on ilmeisen toivotonta ja jo taloudellisestikin mielettömän raskasta jättiläisvallankin voimavaroille. Koska Yhdysvaltain johdon puolelta on kuulunut neuvotteluhaluisia ääniä, osoittaa se molempien puolien tajuavan, että ellei käännettä nyt vihdoinkin saada aikaan, joudutaan niin syvään kierteeseen, ettei siitä nouseminen ehkä enää olekaan mahdollista.

Pahimpana esteenä Neuvostoliiton ja USAn suhteiden parantamiselle, jota neuvotteluun pääsy ilmeisesti edellyttää, on luonnollisesti Vietnamin sota. Amerikkalaisten aseman toivottomuutta osoittaa juuri suoritettu Khe Sanhin tukikohdan tyhjentäminen niistä valtavista ponnistuksista ja uhrauksista huolimatta, joita amerikkalaiset ovat tehneet sen säilyttämiseksi. Vietnamin vapautusrintaman jatkuvan sotilaallisen vahvistumista todistaa myös 3,000 amerikkalaiskoneen tuhoaminen Pohjois-Vietnamissa. Jos niinollen USAn johdossa ilmenevä sanoa että Amerikan sotilaallisen sodan lopettamiselle, kuten on sotilaallisesti pyrkeissä jo kaikki tuhoavat amerikkalaisen sijaan ja voisi nostaa arvovaltaansa vain tunnustamalla tosiasiat.

Toisena vakavana huolena Neuvostoliitolle, kuten Gromykonkin puheesta ilmeni, on tilanne Kiinan kohdalla. Kaikesta päätellen alkaa Kiina olla tällä hetkellä sulkeutunut muusta maailmasta käytännöllisesti katsoen kokonaan. Ei voida tietää, mikä tulee olemaan Kiinan asema ja asenteet ydinasevaltana muutaman vuoden kuluttua, ja mitä se tulee merkitsemään muun maailman kannalta. Tässä kostautuu ennenkaikkea se politiikka, mitä kapitalistinen maailma, Canada muiden joukossa, on ajanut pyrkiessään nykyisen Kiinan perustamisesta alkaen eristämään sen kansainvälisestä kanssakäymisestä ja asettaessaan YK:ssa Kiinan tuolille Formosan nukkehallituksen. Tämä politiikka on osaltaan sysännyt Kiinan sille tielle, jota se nyt kulkee ja jonka tulevia mutkia ei vielä näe kukaan.

"Barbarossa" suunnitelman historia (1):

Ohje No. 21 -- suuntana itä

Hitler-Saksan sodanjohtajien suunnitelma hyökkäyksestä Neuvostoliittoa vastaan toisen maailmansodan aikana tunnetaan peitenimellä "Barbarossa". Tämän suunnitelman syntyä ja päämääriä käsittelee neuvostoliittolainen historiantutkija Lev Bezymenski teoksessaan "Barbarossa"-suunnitelman salaisesta historiasta. Julkaisemme katkelman tästä mielenkiintoisesta historiasta.

"Saksalaisten laitosten ja viranomaisten tulee toimia muhkeissa rakennuksissa, kuvernöörien palatseissa. Saksalaisten laitosten ympärille tulee rakentaa kaikki elämälle tarpeellinen. Kaupunkien ympärille rakennetaan 30-40 kilometrin säteellä ihastuttavien kylien muodostamia renkaita, joihin johtavat parhaat mahdolliset tiet. Kaikki tämän ulkopuolella oleva on toista maailmaa, jossa venäläiset tulevat elämään niin kuin parhaaksi näkevät. Kuitenkin vain yhdellä ehdolla: me tulemme olemaan heidän herrojaan. Jos syttyy valankumous meidän ei tarvitse kuin pudottaa pari pommia heidän kaupunkeihinsa — ja asia on selvä. Kerran vuodessa me tuomme ryhmän kirgiisejä imperiumin pääkaupunkiin, jotta heihin iskostuisi tietoisuus meidän monumentaalirakennustemme mahdista ja suuruudesta."

Näin sanoi Adolf Hitler syyskuun 8. ja 9. päivän välisenä yönä vuonna 1941. **Mutta toukokuun 8. ja 9. päivän välisenä yönä vuonna 1945 historia antoi Adolf Hitlerille lopullisen vastauksen, jonka kaikeksi vakuudeksi oli allekirjoittanut sotamarsalkka Wilhelm Keitel. Wehrmacht antautui. Suur-Saksan maailmanimperiumi katosi maailman kartalta ennen kuin se oli perustettukaan.**

On kirjoitettu monia kirjoja ja laadittu tuhansia artikkeleita, joiden kirjoittajat vakuuttavat vain sattumien estäneen Saksaa ja Wehrmachtia voittamasta toista maailmansotaa. Mutta toinen maailmansota johti hyökkääjän kukistumiseen, mikä on syytä muistaa ryhdyttäessä kertomaan siitä, miten hyökkäys suunniteltiin.

"BARBAROSSAN" SYNTYAIKA

Asiakirja, jolla on nimenään "Ohje No 21, Sotatoimi Barbarossa" on varustettu päiväyksellä 18. joulukuuta 1940. Saksan yleisesikunnan esikuntapäällikön kenraalieversti Franz Halderin päiväkirjessa on kuuluksi tullut idänretkeä koskeva, 25. kesäkuuta 1940 päivätty merkintä: "Katseet on suunnattu itään".

Kumpikaan päivämäärä ei kuitenkaan ole oikea. Sotarikolliset Göring, Keitel ja Jodl vakuuttivat heitä kuulusteltaessa, että Neuvostoliittoa vastaan tähdätty hyökkäyssuunnitelma, ns. "Barbarossa"-suunnitelma syntyi vasta vuoden 1941 alussa.

Kun päästiin Nyrnbergin oikeudenkäntiin asti ja salaisista Saksan yleisesikunnan kassakaapeista oli löydetty asiakirjoja, tämä puolustuslinja peräänty ensin vuoden 1940 syksyyn ja sitten saman vuoden alkukesään. Halderin muistinpanojen julkisuuteen tulon jälkeen tuli tavanomaiseksi väite, että "Barbarossa"-suunnitelma oli syntynyt Wehrmachtin Ranskan taistelukentillä saavuttamien menestysten päivinä.

Aikakausjulkaisu Spiegelin sivuilla entinen Halderin esikunnan operatiivisen osaston päällikkö, sittemmin NATO:n sotilaallisen komitean puheenjohtaja Adolf Heusinger selitti asian yksinkertaisesti:

"Puolassa ja Ranskassa käydyn salamasodan jälkeen Saksan poliittinen ja sotilaallinen johto oli epävarmuuden vallassa. Se ei tiennyt mitä tehdä, se horjui ja tunnusteli jouduttuaan suurena mannervaltana maailman suurta merivaltaa Englantia vastaan käytävän sodan ongelman eteen. Se ei selviytynyt tästä ongelmasta niin kuin eivät olleet selviytyneet muutkaan vallat muina aikoina . . .

. . . Vuonna 1939 (Hitlerillä) ei ollut suurta suunnitelmaa laajan sodan käymiseksi. . . . Hitler kamppaili itsevarmojen ylistysten ja sisäisten epäilyjen välillä, todellisuuden ja illuusioiden välillä. Kesästä 1940 kevääseen 1941 hän epäröi, hidasteli, häneltä puuttui varmuutta ja luja linja."

Mainittuaan Hitlerin suunnitelmista Välimerellä, Espanjan, Ranskan ja Turkin kanssa käytyjen neuvottelujen epäonnistumisesta, lähimmän kömmähdyksistä, Japanin epäröinnistä ja USA:n sotaan liittymisen uhasta Heusinger totesa lopuksi: "Näin siis lopullinen päätös idässä käytävästä sodasta merkitsi ulospääsyä tästä tunnustelun ja etsinnän tilasta".

Heusinger pyrkii antamaan sellaisen kuvan, että idän sota oli Hitlerin improvisaatio, sitäpaitsi pakollinen improvisaatio. Kaikki pyritään selittämään siten, että Hitler-Saksalla ei ollut maailmanherruuteen tähtäävää hyökkäyssuunnitelmaa eikä myöhemmin Nyrnbergissä paljastettua "suurta salaliittoa".

IMPROVISOIKO HITLER?

Oliko todella niin, että Englantiin suunnatun hyökkäyksen epäonnistuminen pakotti kääntämään katseet itään? "Improvisoiko" Hitler todellakin vuonna 1940 hyökkäyksen Neuvostoliittoon?

Näihin kysymyksiin vastaaminen ei ole vaikeaa jos ei tarkastella yksinomaan Saksan yleisesikunnan operatiivisia asiakirjoja, vaan Saksan natsismin ja imperialismin harjoittamaa politiikkaa kokonaisuudessaan. Sehän muotoutui jo ennen vuotta 1940.

Hitler puhui hyvin usein itsestään ja omasta politiikastaan. Miltei jokaisena vuonna 1945 kevättalven yönä Hitler kertoi salaisimmista ajatuksistaan miehelle, jolle hän saattoi puhua kaiken. Mies oli Martin Bormann, joka osasi vaieta. Lisäksi hän osasi pikakirjoitusta. Pikakirjoitusliuskat hän lähetti vaimolleen. Niinpä Hitler 6. helmikuuta 1945 sanoi Bormannille:

— Saksan päätehtävänä, minun elämäni päämääränä, ja kansallissosialismin olemassaolon syynä on ollut bolshevismin hävittäminen. Tämä puolestaan olisi johtanut elintilan valloittamiseen idästä, mikä olisi puolestaan taannut Saksan kansan tulevaisuuden . . .

Näin Hitler sanoi myös vuonna 1925: "Me teemme lopun saksalaisten ikuisesta liikkeestä kohti Etelä- ja Länsi-Eurooppaa ja suuntaamme katseemme idässä oleville alueille". Tällaiset Mein Kampfissa esiintyvät kohdat ovat jo muuttuneet niin sanoaksemme "klassiseksi antikommunismiksi".

HYÖKKÄYKSEN GEOMETRIAA

Runsaat 200 vuotta sitten oli suuressa suosiossa "geometrinen sotateoria". Sen kehittäjänä von Bulow arveli sotataidon kehityksen johtavan siihen, että sotien lopputulos voidaan laskea etukäteen geometrian tehtävän tavoin.

Hitlerin olisi ilmeisesti ollut helppo toimia von Bulowin teorian mukaan. Mutta oliko mahdollista "laskea" sota Neuvostoliittoa vastaan? Hitleristä se ilmeisesti näytti mahdolliselta, sillä tultuaan 30. tammikuuta vuonna 1933 Saksan valtakunan kansleriksi hän jo 3. päivänä helmikuuta samana vuonna esitti korkeimmalle kenraalikunnalle suunnitelmansa "elintilan laajentamisesta itään". Tämän kannanoton kenraalit hyväksyivät mielihyvin.

Aivan sotilaallisen suunnittelun alusta lähtien ajatus sotaretkestä Neuvostoliittoa vastaan oli Fuhrerillä kaiken perustana. Kun sodan ensimmäinen vuosi, 1939 koitti, Hitler ryhtyi säännöllisesti pohtimaan suunnitelmia Neuvostoliittoa vastaan tehtävästä hyökkäyksestä.

Tammikuun 5. 1939. Keskustelu Puolan ulkoministerin Beckin kanssa. Hitler ilmoittaa olevansa "kiinnostunut Ukrainasta taloudellisessa mielessä".

Toukokuun 23. 1939. Neuvottelut kenraalikunnan kanssa ". . . Jos kohtalo sysää meidät konfliktiin lännen kanssa, on hyvä, jos meillä siihen mennessä on hallussamme entistä laajempi alue idässä . . ."

Marraskuun 23. 1939. Neuvottelu kenraalikunnan kanssa. "Me voimme hyökätä Venäjää vastaan kun olemme vapaita lännessä."

Sota Venäjää vastaan oli "päätetty asia", mutta Hitler aloitti sen ei Venäjästä vaan Puolasta. "Päätetty asia" odotti vuoteen 1941. Miksi? Tällä kysymyksellä on periaatteellinen merkitys. Kukaties Heusinger on oikeassa ja "Barbarossa"-suunnitelmalla oli Hitlerille vain toissijainen merkitys?

Jos kysymys asetetaan muodollisesti on aloitettava maantieteestä. Vuonna 1938 ei Saksalla ollut yhteistä rajaa Neuvostoliiton kanssa. Sen erottivat siitä Tshekkoslovakia ja Puola. Itä-Preussi — Saksan hyökkäyksen etuvartioasema — sijaitsi porvarillisten Baltian tasavaltojen vieressä. Mutta arvatenkaan ei tämä seikka hämmentänyt kolmannen valtakunnan johtajia. He katsoivat periaatteessa olevan mahdollista voittaa tämä este poliittisin keinoin.

Huomattavasti vakavammin pohdittiin valtakunnankansliassa kuitenkin toista ongelmaa, joka oli askaruttanut "useampaakin kuin yhtä yleisesikuntapolvea, kohtalokasta "kahden rintaman sotaa".

Toisen maailmansodan strategista suunnitelmaa laadittaessa Saksa ja sen yleisesikunta tekivät kaikkensa välttääkseen samanaikaista kahden rintaman sotaa. Käyttäen kaikkia sotilaallisen ja poliittisen kiristyksen muotoja pyrki Hitler kaiken aikaa turvaamaan selustansa. Natsi-Saksalle "kahden rintaman ongelma" oli huomattavasti monisyisempi ja vaikeampi kuin keisarikauden Saksalle. Vuonna 1914 maailma oli yhteiskunnallisesti yhdenmukainen, vuonna 1938 oli jo olemassa kaksi toisilleen vastakkaista yhteiskuntajärjestelmää. Keisari huolehti vain siitä, että hänen imperiumillaan oli "paikka auringon alla". Hitler taas piti itseään tämän lisäksi kansainvälisen antikommunismin messiaana.

Syksyllä 1938 Hitler uskoi saaneensa tuntuman päämäärään, Mynchenissä muodostettiin parhaillaan neuvostovastaista Saksan, Italian, Ranskan ja Englannin liittoa. Hitlerin yleisesikunta sai yllättävän valtin sotageometriansa hyväksi ja saattoi ratkaista alustavan tehtävän — Saksan potentiaalin vihamiehen Tshekkoslovakian raivaamiseen eteläiseltä rajalta. Mynchenin poliitikkojen laskelmat sopivat itseasiassa hyvin yhteen yleisesikunnan geometrian kanssa: oli suuntauduttava "bolshevismin tuhoamiseen" lyhintä suoraa pitkin. Selusta oli turvattu — ja marssi itään!

22. elokuuta 1939 kenraalikunnan kanssa käydyssä keskustelussa Hitler selitti uutta maailmansotaa koskevan suunnitelman synnyn.

— Minulle oli selvää, että konflikti Puolan kanssa on edessä ennemmin tai myöhemmin. Minä päätin ryhtyä siihen jo keväällä, mutta ajattelin, että aluksi käännyn länttä vastaan ja vasta sitten itää vastaan. Mutta vuorojärjestystä ei voi laatia etukäteen . . . Sopimukseni Puolan kanssa tehtiin vain ajan voittamiseksi. Ja sitten, hyvät herrat, Venäjän kanssa tapahtuu samoin kuin teen esimerkkinä Puolan kanssa!

Toisin sanoen Hitler siis suunnitellessaan maailmanherruudesta käytävää sotaa selitti kenraaleilleen, että Puola on vain ensimmäinen askel, jonka jälkeen seuraa muita.

Vuoden 1939 kevään ja syksyn välinen kausi on epäilemättä 20. vuosisadan historian jännittyneimpiä ja traagisimpia.

Ei ollut toista maata Euroopassa eikä koko maailmassa, jonka johtajat olisivat yhtä selvästi kuin Neuvostoliitto nähneet Hitlerin taholta säijyvän uhkan. Valtiopäivätalon palosta lähtien Neuvostoliiton valtio- ja puoluemiehet varoittivat: Hitler uhkaa rauhaa. He toistivat sen Espanjan päivinä, Mynchenin päivinä aivan sodan kynnyksellä.

Maaliskuussa vuonna 1939 Neuvostoliitto ehdotti kutsuttavaksi koolle kuuden hyökkäyksen torjumisesta kiinnostuneen vallan (Englanti, Ranska, Neuvostoliitto, Turkki, Romania, Puola) konferenssin. Tätä ehdotusta ei hyväksytty. Maalis-huhtikuussa alkoivat neuvottelut Neuvostoliiton, Ranskan, Puolan ja Englannin yhteisistä toimenpiteistä. Ne sujuivat hyvin hitaasti. Toukokuussa Neuvostoliitto teki ehdotuksen kolmoisliitosta (Englanti, Ranska ja Neuvostoliitto) ja Keski- ja Itä-Euroopan valtioille annettavista takeista. Sitä ei torjuttu, mutta ei myöskään hyväksytty. Viimein aloitettiin Neuvostoliiton vaatimuksesta Neuvostoliiton, Englannin ja Ranskan sotilaalliset neuvottelut.

Valtakunnan kansliassa ei suinkaan valmistauduttu laskemaan aseita. Iskujen suunnat diplomatiassa olivat erilaisia — kuten sota edellyttää. Yksi iskuista suuntautui sinne, minne Wehrmachtkin — Varsovaan. Tämän ryhmän tehtävänä oli Puolan diplomaattinen eristäminen, sen panetteleminen ja uuvuttavat propagandistiset hyökkäykset.

Tärkein oli Lontoon suunta. Sinne suunnattiin päävoimat: diplomaatit, vakoilijat, finanssimiehet, erikoislähettiläät. Tuntien erinomaisesti Englannin silloisten vastuussa olevien miesten Mynchenin ideologian Hitler asetti itselleen yhdistetyn tehtävän: estää tehokkaan Saksaa vastaan suunnatun liiton perustaminen ja taata tulevan uhrinsa — Puolan eristäminen. Alkoi todellinen "saksalaisten interventio" Lontooseen. Sen päämääränä oli uusi Mynchen.

Hitler teki kaikkensa estääkseen Englannin ja Ranskan sopimuksen Neuvostolititon kanssa. Ilmeisesti hänen ei tarvinnut suurestikaan ponnistella, sillä Chamberlain ja Halifax, Daladier ja Gamelin tosiasiassa auttoivat häntä.

Itä-Euroopastakin saapui tietoja. Puolassa toimiva saksalainen vakoiluverkko oli tiheä. Kuten kenraali Pieckenbrock Abwehrin (amiraali Canariksen sotilasvakoilun) I osaston päällikkö myöhemmin muisteli, jo vuonna 1936 Puola liitettiin "ykköslistalle" ja siitä oli erinomaiset tiedot. Tiedot kävivät erityisen runsaiksi erään sensaatiomaisen toimenpiteen jälkeen, joka Saksan vastavakoilun onnistui suorittaa ja paljasti puolalaisen ratsumestarin Sosnowskin vakoiluryhmän, jonka tämä oli perustanut Berliiniin 30-luvulla. Sasnowski paljastettiin ja palkkiona henkensä säilyttämisestä monet hänen agenteistaan siirtyivät Saksan vakoilulaitoksen palvelukseen. Varsovasta Hitler sai erittäin varmoja tietoja: Puola ei tule sallimaan neuvostoliittolaisten joukkojen kulkua alueensa lävitse.

Saksan poliitikoilla oli tietty varmuus siitä, että Puola ei tule antamaan suostumusta neuvostojoukkojen läpikulkuun.

Kenraalit astuivat tässä kohden peliin. Heistä näytti riittämättömältä, että Siegfried-linja suojeli Saksan selustoja lännessä. Kietel todisteli, että vaikka Wehrmacht voi kukistaa Puolan, ei voimia siitä huolimatta ole riittävästi enempi operaatioihin. Entä mitä tapahtuu, jos Saksa Puolaan tunkeuduttuaan kohtaa vastustajana Neuvosto-Venäjän? Jouduttaisiinko silloin jatkamaan marssia itään? Hitlerille oli selvää, että se oli ennemmin tai myöhemmin edessä. Mutta oliko aika jo koittanut?

Juuri tässä tilanteessa ilmestyi ajatus: entä jos yritettäisiin saada vielä yksi tae?

Jatkuu

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Kalle Kujanpää, Toronto, Ont. täyttää perjantaina, heinäkuun 12 päivänä 71 vuotta.

Joel Niemi, Cobalt, Ont. täyttää lauantaina, heinäkuun 13 päivänä 79 vuotta.

Alma Kauppi, Port Arthur, Ont. on täyttänyt 82 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kalavaleita

Viimeksisaapuneissa kalavaleissa kerrotaan:

"MOON JOEN KUHAPUURO"

Näin sanoo Syyräkki sanassa: "Joka kesät kaiket onkii, nälkä sen akapuolta talvella tonkii."

Mutta eipäs vaan tonkinut ja takuulla ei edes nakerrellutkaan sen reisun jälkeen jonka me Veli-Pekan kanssa teimme 40 vuotta sitten varhaiskeväällä "Moon Riverille". Joka tunnetaan vieläkin yhtenä parhaimpana kuhansaantipaikkana koko maailmassa.

Ensiksi rannalta käsin ongittuamme kohtalaisella menestyksellä, alkoi alajuoksun suunnasta kuulua joen kumeaa kohinaa, joka voimistui nopeasti valtavaksi pauhuksi ja vesikin nousi huomattavasti.

Me Veli-Pekan kanssa huomasimme heti, että mistä oli kysymys. Kuhat olivat alkaneet nousta kutupaikalleen ja meillä siinä oli sen lista kuin kahvelin "kärjessä". Helppo siitä oli kauhoa talven kalat jokitörmälle. Olimme riemuissamme ja nuoria kun olimme juoksimme kilpaa joen yli ja takaisin niiden kuhien ylitse, sillä niin paljon niitä siinä vedessä oli, että miehen päällään kantoivat.

Niin se on, että kenen jalka kapsaa, sen suu myös napsaa, amen.

— Kuhanpuuro.

* * *

KAINUUN AHVEN

Eräässä Kainuun seudulla sijaitsevassa järvessä oli niin suuri ahven että sen selkäevät näkyivät aina veden pinnan yläpuolella ja sille ei voitu mitään. Syksyllä kun järven vesi jäätyi niin tämän ahvenen selkä jäätyi myös jäähän kiinni.

Siitä sitä sitten kävi koko kylän väki lohkomassa tarpeittensa mukaan ahvenen lihaa koko talven ajan. Kesällä se liha taas sitten kasvoi takaisin uudelleen seuraavan talven käyttöä varten.

Sen ahvenen selkäevätkin olivat niin suuret, että niiden takana oli hevosilla hyvä tuulensuoja ja ne piikit olivat niin suuria, että niihin sai panna hevosen kiinni, sillä kyllä kai sen tietää, ettei niin kauaksi voinut mennä kävelemällä kalaa hakemaan.

Minäkin söin sitä sama ahventa 20 vuotta ja sitten lähdin tänne Canadaan. Tämä on totista totta. — Vanhapiika Kainuusta.

PS. En pääse juhlille työasioiden vuoksi.

PÄIVÄN PAKINA

NAPALM JA SYKLON

Robert Kennedyn järkyttävä murha oli jälleen vakuuttava todistus siitä, että se maa ja kansa maailmassa, joka todella on sairas, on Yhdysvallat. Tämä ei ilmene yksin presidenttien ja presidenttiehdokkaiden murhista, vaan koko amerikkalaisessa elämäntyylissä (the American way of life). "Minä ensiksi ja piru vieköön viimeisen" on vanha amerikkalainen villin lännen perinnön barbaarista tappamista ja tuhoamista, sanotaan amerikkalaisille. — Toisille se on sitä, toisille ei, mutta siitä saa joka tapauksessa dollareita, vastaa jenkki.

"Aavemainen pilvi, joka lepää raakojen murhien vuoksi USA:n yllä, ei ole yksin presidentinvaalin ja rotulevottomuuksien synnyttämä, totesi jokin aika sitten Kansan Uutisten "Pilkki" ajankohtaisessa pakinassaan. Pahan juuri on paljon, paljon syvemmällä, hän huomioi. Se jäytää koko Amerikan kansaa.

Seuraavassa eräs esimerkki.

USA:n neljänneksi suurimman kemian teollisuuden konsernin Dow Chemical Co:n johtaja Herbert Doan lausui joitakin aikoja sitten napalm-pommista, joita yhtymän tehtaat tuottavat ja joita käytetään Vietnamin kansan tuhoamiseen, mm.: "Se on hyvä ase ihmishenkien pelastamiseksi. Valkka historia joskus myöhemmin leimaisi presidentti Johnsonin massamurhaajaksi tai toiseksi Hitleriksi, tunnustaisimme ilolla uskoneemme maamme toimineen moraalisesti oikein. Niin kauan kuin nuoret miehemme ovat Vietnamissa, meidän on tuettava heitä niin hyvin kuin voimme."

Tällainen on siis napalm-pommin moraalinen pohja. USA:n ilmavoimien koneet kuljettavat napalmia sisältäviä kanistereita Pohjois-Vietnamin ja "erehdyksessä" Etelä-Vietnaminkin siviiliväestön ylle. Napalm on sapenkeltaista juoksevaa tahmeaa ainetta, joka koostuu puoleksi polystorol-nimisestä muoviaineesta sekä 25-prosenttisesti bensiinistä ja benzolista kummastakin. Napalm-kanisterin räjähtäessä maalissaan ruiskuuntuu neste joka paikkaan 100 metrin säteellä. Se rupeaa palamaan ja kehittää 2,000 asteen kuumuuden eikä sitä voi sammuttaa millään.

Vietnamin vapautusrintaman sotilaita vastaan tämä aine, jonka virallinen nimi on "Napalm B", on osoittautunut tehottomaksi, sillä nämä ovat oppineet suojautumaan napalm-pommeja vastaan. Vietnamista ei ole saapunut yhtään sotaraporttia, joissa olisi kerrottu jonkin amerikkalaisten napalm-pommihyökkäyksen vaikuttaneen hituistakaan missään taistelutilanteessa amerikkalaisten eduksi. Eikä toisin ole voinut ollakaan, sillä napalm-pommia on käytetty yksinomaan siviiliväestön terrorisoimiseen. USA:n sotavoimien päämaja Pentagon ei puolestaan ole julkaissut kertaakaan raportteja siitäkään montako kymmentätuhatta vietnamilaista lasta, naista ja vanhusta on surmattu napalm-pommeilla.

Dow Chemical Co:n tehtaat sijaitsevat Midlandissa Michiganin osavaltiossa. Palveluksessa on 36,000 henkilöä. Tuotevalikoima käsittää 800 artikkelia. Liikevaihto oli viime vuonna 1.4 miljardia dollaria. Yhtymän tuottamien napalmpommien ja muiden myrkkyaineiden ainoana asiakkaana on Pentagon. Yhtymän tehtaissa tuotetaan kyllä myös siviilitarkoituksia palvelevia tuotteita, mutta napalm ym myrkyt ovat kaikkein tuottoisimmat.

Yli koko USA:n (ja Canadan — K.) on kyllä vyörynyt vastalauseiden ja mielenosoitusten aalto Dow Chemical Co:n liiketoimintaa ja napalm-pommin valmistusta vastaan. Ylioppilaat ovat syyttäneet yhtymää kaksoismoraalista. "Dow, älä tapa", luki ylioppilaiden julisteissa. New Yorkissa, Stan Franciscossa, St. Louisissa ynnä lukuisilla muilla paikkakunnilla on ollut suuria mielenosoituksia, joihin varsinkin perheenäidit ovat osallistuneet. Vieläpä eräät pörssimeklarit ja osakkeenomistajatkin ovat ilmaisseet vastenmielisyytensä napalm-pommin valmistusta ja käyttöä vastaan.

Newyorkilainen pörssimeklari D. Bernstein palautti mieleen toisen maailmansodan sotarikollisoikeudenkäynnin. Mitä eroa on saksalaisen Syklon B-kaasun käytöllä juutalaisten tuhoamiseksi toisen maailmansodan aikana ja nyt amerikkalaisten vietnamilaisen siviiliväestön tuhoamiseen käyttämän Napalm B:n välillä, kysyy Bernstein.

Amerikkalaisen moraalin toinen ja paljon painavampi puoli on kuitenkin raha, dollari. Dow Chemical lisää jatkuvasti napalm-pommien tuotantoa. Viime vuonna yhtymän liikevaihto kasvoi edelleen 5½%. Tähän ovat hukkuneet vastalauseiden äänet.

* * *

Tällaista on todella se "amerikkalainen elämäntapa" jonka "ylläpitämiseksi" käydään hyökkäyssotaa tuhansien mailien päässä maan omilta rajoilta, Vietnamissa — ja minkä välittömänä seuralaisena on petomaiset murhat, rotuvainot ja muut väkivaltarikokset omassa maassa. — Känsäkoura.

Urheilua

Ensimmäinen OE on jo syntynyt

Mexico. — Libyan ilmoittautumisen jälkeen on 104 maata ainakin alustavasti mukana ensi lokakuun olympiakisoissa.

Ensimmäisen kerran on päästy yli sadan kansakunnan. Tokiossa syntyi tähänastinen ennätys 94 maata.

Vain 12 kansainväliseen olympiakomiteaan kuuluvaa maata ei ole toistaiseksi lähettänyt ilmoitustaan osallistumiesta. Ne ovat kaikki Aasian ja Afrikan valtioita. Niiden joukossa on mm. Marokko, joka sunnuntaina selviytyi olympiakisojen jalkapalloiluun, mutta joka on kieltäytynyt ottelemasta samaan erään arvotun Israelin kanssa.

Urheilijoita odotetaan Mexicoon noin 10,000, joista 7,500 osallistuu yleisurheiluun.

Lajos Mecser 13.29,2 Ron Clarke toiseksi

Tukholma. — Unkarin Lajos Mecser kukisti Australian Ron Clarken kovavauhtisessa 5,000 m:n juoksussa Tukholmassa jatkuneissa yleisurheilukilpailuissa. Hänen voittoaikanasa oli 13.29.2. Ron Clarke sai ajan 13.29.8 ja kolmanneksi tullut Tunisian Gamoudi 13.30.8. Jouko Kuhan sijoitus oli 14.

Pituushyppyssä Pertti Pousi voitti Helsingissä saamansa voiton DDR:n Klaus Beeristä. Molemmat hyppäsivät parhaallaan 793, mutta Pousin toiseksi paras 781 oli kuusi senttiä parempi kuin Beerin.

Neuvostoliiton Romuald Klim heitti moukaria 71.04. Suomen Kauko Harlos oli neljäs tuloksella 63.58.

Mielenkiintoinen ja opettava teos näyttämötaiteen harrastajille!

K. S. Stanislavski:

Elämäni näyttämötaiteen palveluksessa

447 SIVUA
HINTA NID. $2.60

K. S. Stanislavskia (1863—1938), Moskovan Taiteellisen Teatterin luojaa, pidetään yhtenä länsimaisen näyttelijän- ja ohjaajantaiteen suurimmista uudistajista ja hänen muistelmateostaan kutsutaan länsimaissa "teatterin raamatuksi".

Stanislavski pyhitti koko elämänsä teatteritaiteelle ja näyttelijöille, hänen muistelmansa sisältävät värikkäitä kuvia vuosisadan alun teatterielämästä, syvällistä taiteen filosofiaa ja nerokkaan näkemyksen leimaamaa käytännön ammattitietoa.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing COMPANY LIMITED

P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

Nash hurjassa vedossa

Zyrich. — Etelä-Afrikan pikajuoksija Paul Nash piti loistavan vauhtia tiistai-iltana Zyrichin kansainvälisissä yleisurheilukilpailuissa pinkaisemalla satametrisen ajassa 10,0 ja kaksisataa ajassa 20,1. Molemmat tulokset tulivat kisojen alkuerissä.

Seiväshypyssä Italian Dionisi ylitti 515, ja korkeushypyssä tshekkoslovakialainen Hubner kukisti Neuvostoliiton Gavrilovin tulosten ollessa 212 ja 209. 400 metrin juoksun alkuerissä Englannin Campbell teki mainion ajan 45.9. Pituushyppyssä vei voiton Tokion kultamitalimies britti Lynn Davis tuloksella 8 metriä tasan, mutta vain sentin hävisi hänelle Ranskan Pani. Naisten vastaavan kilvan voitto meni Norjaan Berit Berthelsenin tuloksen ollessa 648.

Kenttälajien voimamiehet Unkarin Szivotsky moukarissa ja Sveitsin Hubacher kuulassa tekivät mainiot voittotulokset: Szivotsky 70.36 ja Hubacher 18.99.

Balczo otteli 5111 Kari Kaaja keskeytti

Moskova. — Unkarin nelinkertainen ME-mies Andras Balczo voitti Moskovassa viime keskiviikkona päättyneen 5-ottelun pistemäärällä 5111. Unkari vei myös joukkuekilpailun voiton. Kilpailuihin osallistui 5-ottelijoita isäntämaan lisäksi Australiasta, Unkarista, DDR:stä, Suomesta ja Ruotsista.

Viimeisenä lajina suoritetun neljän kilometrin maastojuoksun voitti Itä-Saksan Karl-Heinz Kutshke, moskovalainen Stasis Shaparnis oli toinen ja Balczo kolmas. Suomalaista vielä tiistain jälkeen 21. tilalla ollut Kari Kaaja ei lähtenyt ollenkaan mukaan maastojuoksuun. Vilhelm Haikala oli 37:s ja Risto Hurme lähes kaksi ja puoli minuuttia voittajasta jäljessä 58:s. Joukkuekilpailussa Suomi jäi Kaajan keskeyttämisen takia 16. eli jumbosijalle häviten niukasti Ruotsin ykkösjoukkueelle. Ruotsin kakkosjoukkue sen sijaan pääsi neljänneksi.

Pumpurin punnersi ME:n 175 kg

Riika. — 26-vuotias Karl Pumpurin punnersi Riikassa pidetyissä Latvian mestarusukilpailuissa uuden kevyen raskaansarjan maailmanennätyksen 175 kg. Tulos on 2.5 kg parempi kuin ruotsalaisen Bo Johanssonin nimissä ollut aikaisempi ennätys.

Kaikki kevyen raskaansarjan ME:t ovat nyt neuvostonostajien nimissä.

Carlos Cruz valtasi Ortizin MM-istuimen

Santo Domingo. — Dominikaanisen tasavallan Carlos Cruz vei nimiinsä ammattinyrkkeilyn kevyensarjan maailmanmestaruuden lyömällä mestarin Puerto Ricon Carlos Ortizin pistein kovassa 15-eräisessä ottelussa Santo Domingossa.

Cruz, jonka voitto oli todellinen yllätys, on ensimmäinen Dominikaanisen tasavallan nyrkkeilijä, joka on vienyt nimiinsä MME-arvon.

Tilastotietoa Iskun kilpailuista

Port Arthur. — Tulostietoja Iskun puistossa pidetyistä urheilukilpailuista:

Naisten kuula: 1) Margaret Hämäläinen 9.17, 2) Judy Allison 8.92, 3) Brenda Pressenger 7.79.

Naisten kiekko: 1) Margaret Hämäläinen 27.65, 2) Judy Allison 24.03, 3) Brenda Pressenger 19.67.

Naisten keihäs: 1) Margaret Hämäläinen 29.20, 2) Judy Allison 24.10, 3) Brenda Pressenger 14.18.

Alle 10-vuotiaiden tyttöjen pituus 1) Colleen Zouhar 2.89, 2) Cathy Donahue 2.32, 3) Fiona Lever 2.10.

Alle 14-vuotiaiden tyttöjen pituus: 1) Anne Marie Zouhar 3.83, 2) Roxanne Gascoigre 3.32, 3) Elizabeth Bode 3.13.

Alle 16-vuotiaiden tyttöjen pituus 1) Tanny Agnat 3.49, 2) Brenda Pressenger 3.46.

Poikien pituus: 1) Philip Bode 3.45, 2) Derek Gascoigre 1.32, 3) Jack Lever 2.52.

Korkeushyppy, alle 10-vuotiaitten tyttöjen: 1) Colleen Zouhar, 2) Kathy Donahue. Alle 14-v. 1) Roxanne Gascoigre, 2) E. Bode. Alle 16-v. 1) Brenda Pressenger, 2) Tanny Agnat, 3) Judy Allison.

Korkeushyppy, pojat alle 10 v.: 1) Jack Lever, 2) Derek Gascoigre, 3) Philip Bode. Alle 18-v. 1) Ed Hostikka 1.40, 2) Tom Milani 1.20.

Poikien seiväshyppy: Ed Hostikka 3.00. 2) Tom Milani 2.50.

100 m juoksu, tytöt alle 10-v. 1) Colleen Zouhar, 2) Kathy Donahue, 3) Anita Doherty. Alle 16-v. 1) Tanny Agnat, 2) Anne Marie Zouhar, 3) Brenda Pressenger. Naisten 100 m:n juoksun voitti Judy Dunn.

Alle 10-v. poikien 100 m:n juoksun voitti Guy Gascoigre, toiseksi tuli Andrew Lever ja kolmanneksi Jimmy Donahue.

Alle 12-v. poikien 100 m:n juoksussa selviytyi voittajaksi Len Doherty, 2) Philip Bode ,3) Jack Lever.

Alle 21-v. 100 m:llä Dave Rutledge saavutti tuloksen 12.8.

Tyttöjen 200 m juoksu: 1) Elizabeth Bode, 2) Roxanne Gascoigre ja 3) Sino Stasic.

Naisten 200 m juoksu: 1) Judy Dunn, 2) Tanny Agnat.

Poikien 200 m juoksu: 1) Derek Gascoigre, 2) Jack Lever 3) Guy Gascoigre.

Alle 21-v. 400 metrillä Dave Rutledge saavutti tuloksen 55.8.

Alle 16-v. tyttöjen 400 mn juoksun voitti Tanny Agnat ja toiseksi tuli Anne Marie Zouhar.

— A. Widgren.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Pohjois-Ontarion yhteinen alueen urheilu- ja laulujuhla on Iskun Parkissa, Copenhagen Road, sunnuntaina, heinäk. 14 pnä alkaen kello 12 päivällä. Siellä on urheilua ja ruokailua, sekä nuoren ja santapusin helttoa.

CSJ:n Kaiku-kuoron, Echo-orkesterin sekä v- ja u-seura Iskun johtokuntien edustajain yhteinen kokous suoritti viimeiset esitykset juhlan ohjelman suhteen, varasi juhlamerkkien myyjät porteilla, samoin myös kovaäänisen paikalleen klo 11 aamulla. Ravintolassa tulee ruoka olemaan valmiina tarjoilua varten klo 12 päivällä, sillä bussit saapuvat jo ennen, lähtien Bay-kadulta haalin edestä 11.30 aamulla. Nuolen- ja santapussin pelaamista valvovat ovat odottamassa niitä jotka eivät kiinny urheiluun, joka alkaa klo 12 päivällä.

Vaikka onkin tilattu aurinkoinen päivä, niin nykyisin ei ole varmaa saadaanko pilvet pidettyä sivussa alueelta. Siksi vakuutetaan kaikille suojaa, sillä tämä alueen urheilu- ja laulujuhla voidaan sateenkin sattuessa pitää Iskun Parkissa, koska siellä on tilaa katon alla laulajavalle. Lisäksi on suuri paviljonki ja ravintola y.m. rakennuksia.

Terve, näkemiin, lähellä ja kaukaa. Kaikki tiet johtavat Isku Parkkiin.

* * *

United Auto Workers union osasto 1075:n neuvottelukomitean puheenjohtaja George Kusnick selittää Canada Car-tehtaan 800 työläisen lakkoutumisen johtuneen neuvottelujen katkeamisesta Canada Car yhtiön (joka on Hawker-Siddley Canada Ltd:n alainen) kieltäytyessä huomioimasta union vaatimuksia.

Entinen palkka- ja työehtosopimus päättyi jo maalisk. 31 pnä. Työläiset vaativat 90 sentin lisäystä ammattilaisten tuntipalkkaan ja 60 senttiä tuotantotyöläisten tuntipalkkaan. Yhtiön puolesta luvattiin vain 47—35 senttiä ja katkaistiin neuvottelut, jolloin työläiset äänestivät lakkoutumisesta.

Lakkolaisten puolesta selitetään, että "me olemme valmiit neuvottelujen jatkamiseen miloin tahansa. Mutta niin kauan kuin yhtiö kieltäytyy neuvottelemasta lakkovahdit seisovat kaikilla työvuoroilla". Lakko jatkui vielä maanantaina.

* * *

Maakuntapoliisit Kakabeka Fallsilla tutkivat pyssyn käyttöä heinäkuun 2 pnä Albert Broomen asunnossa.

Toista vuotta sitten Nova Scotiasta tänne tullut 31-vuotias George Allen vietiin ambulanssilla McKellar sairaalaan saatuaan reiteensä pyssyn kuulan. Hänen tilansa lupaa parantumista. Mutta talon omistaja Broome on asetettu syytteeseen ampumisesta. — ATH.

Iskun juhlat onnistuivat hyvin

Port Arthur. — Tätä kirjoitettaessa heinäkuun 2 pnä on lämpötila 55 astetta F., mikä on kokolailla kylmä tähän vuodenaikaan, mutta samoin on ollut koko kevätkin yhtämittaista epävakaata säätä.

Juhannusviikonloppuna oli kylläkin vähän kauniimpaa säätä kun pidettiin Iskun juhannustanssit. Vaikka sateen jälkeinen sumu ja kostea ilma peloittelikin ihmisiä, niin siitä huolimatta tanssit onnistuivat mainiosti. Hautasen orkesterin ja yleisön välille kehittyi hyvä tunnelma ja niin sitä sitten tanssittiin kello yhteen asti yöllä. Orkesterin johtaja kiitti lopussa yleisöä sanoen, että oli miellyttävää soittaa kun kaikki näytti nauttivan juhannustansseista.

Kokko poltettiin tavalliseen tapaan ja siitä sukeutui mainio laulutilaisuuskin kun joukko Kaiku-kuorolaisia oli johtamassa laulun "kärkeä" johon koko joukko tuntui yhtyvän.

Tämän jälkeen jatkui Iskun lahjavoitot. Pääpalkinnon, rannekellon voitti Sharon Toikko numerolla 39. Seuraavat yhdeksän palkintoa jakautui seuraaville numeronlle: 1163, 2189, 1928, 1286, 107, 1790, 1982, 1706 ja 1603.

Sunnuntaina, kesäkuun 23 pnä pidettiin välittömästi Iskun järjestämät urheilukilpailut, jotka alkoivat kello 1 päivällä. Osanottajia oli saapunut runsaasti ja heitä oli noin 50. Kaikki urheilulajit palkittiin kolmella silkkinauhamuistolla. Margaret Hämäläinen heitteli kiekkoa ja keihästä liittomme ennätysrajoille.

Iskun uusi tulokas, alle 16-vuotias Judy Allison tuntuu myöskin olevan kova heitoissaan. Brenda Pressenger, joka viime vuonna palkittiin Toronton suurjuhlilla erikoisella kiertopalkinnolla alle 16-vuotiaiden sarjassa siirtyy nyt vanhempaan sarjaan ja hänellä tuntuu olevan hyvät voimavarat kunhan saisi kovaa harjoitusta.

Nuori Hostikka, joka pikkupoikana nähtiin Iskun kilpailuissa on kehittynyt hyväksi urheilijaksi ja hyppäsi nyt yli kolme metriä seivästä, vaikka hyppypaikka olikin sateen pehmittämä.

Myöskin Ed Dohertyn nuori iskulaiskaarti kunnostautui hyvin ja vanhin 12-vuotias poika tulee menemään Wanupin juhlille. Tärkeimmät tulokset ilmenee lehden toisella osastolla.

Näissä kilpailuissa nähtiin komea 400 m juoksu 55 sec. Meillä on totuttu aina sanomaan, että pitemmät juoksut on lapsille vaarallisia mutta toiskieliset urheilun opettajat pyysivät, josko nuoretkin saisivat juosta ja niinpä nämä nuorukaiset juoksivat 200 ja 400 metriäkin ja kovaa siinä mentiinkin, niin, kaipa se on nuoresta alettava.

Moniviikkoiset sateet olivat pehmittäneet kentän siinä määrin, että epäiltiin kilpailujen pitoa koska vielä aamulla satoi. Kuitenkin puoleen päivään mennessä kuivui siinä määrin, että kilpailut voitiin pitää. Rata oli pehmeä ja hyppypaikat vielä pehmoisemmat. Nyt tänä keväänä talkoovoimalla saatiin tehtyä salaoja pitkinpäin läpi kentän. Tarkoitus on ollut, että 1969 suurjuhlat kun pidetään jos sattuisi kaadosade ei vesi jäisi kentälle kuten edellisiä juhlia pidettäessä. Terveisin — PV.

SCAU-LIITON TIEDONANTOJA

Neljä uutta liiton ennätystä

Pitämässään kokouksessa 4 pnä heinäkuuta hyväksyi liittotoimikunta uusiksi liiton ennätyksiksi seuraavat tulokset, jotka saavutettiin AlertsVisan kilpailuissa Wanupissa kesäkuun 16 pnä:

Keihäänheitto, yleinen: Bill Heikkilä, Yritys, Toronto 74 m 29 c.; Alle 15 vuotisten poikien ennätykset: 100 m juoksu, Mervin Scharfe, Alerts Sudbury 13,3 sek., pituushyppy, Mervin Scharfe, Alerts Sudbury 4 m 67 c, kuulantyöntö, Mervin Scharfe, Alerts, Sudbury 8 m 94 c.

Vielä huomioi liittotoimikunta Bill Heikkilän saavuttaman Canadan ennätyksen keihässä 74 m 98 c, joka myöskin tullaan hyväksymään uudeksi liitonennätykseksi, kunhan on saatu "virallinen vahvistus" ensin AAU:ta. Myöskin saavutti hän 1 pnä heinäkuuta Torontossa vieläkin paremman tuloksen 75.01, jonka AAU tulee myöskin hyväksymään Canadan ennätykseksi aivan pikapuoleen. Bill Heikkilä valittiin Canadan joukkueeseen joka lähetetään Eurooppaan kilpailumatkalle 31 t.k. viipyen sillä matkallaan yli kaksi viikkoa. Hatunnosto Billille liiton puolesta.

Jk. — Seuroille huomautus, että mestaruuskilpailuihin osanottoluettelct on oltava **viimeistään** viikkoa ennen kilpailuiden ylisihteerillä osoite: Uuno Korpi, 41 Copper St., Sudbury, Ont. Muistakaapas.

Suurjuhlaterveisin, liittotoimikunta, Paavo Vaurio, sihteeri.

Tihomirova teki komean tuloksen

Kiova. — Neuvostoliiton Valentina Tihomirova saavutti viime viikolla Kiovassa päättyneessä moniottelumaaottelussa Itä-Saksaa vastaan maailman kaikkien aikojen kolmanneksi parhaan pitsemäärän 5,008 naisten 5-ottelussa. Tihomirovan sarja oli: 80 m:n aidat 11.2 — kuula 14.02 — korkeus 170 — pituus 615 — 200 m 24.9.

Maria Sizjakova sai 4,712 ja Valentina Shapkina 4,656 pistettä. Vieraista oli paras Bärbel Löhnert 4,590.

NL voitti USA:n ja turnauksen

Moskova. — Neuvostoliiton maajoukkue voitti Yhdysvaltain maajoukkueen toisen kerran viime viikon lopulla päättyneessä Moskovan koripalloturnauksessa.

Tällä kertaa Neuvostoliiton voittoluvut olivat 90—80. Aikaisempi ottelu päättyi 91—83. Voittonsa ansiosta Neuvostoliitto voitti turnauksen, USA oli toinen. Neuvostoliiton nuoret pääsivät kolmanneksi ja Jugoslavia jäi viimeiseksi.

Irena Szewinska juoksi 100 metrin suoran 11,0

Varsova. — Puolan Irena Szewinka voitti naisten 100 m:n juoksun 11.0 viime viikonlopulla Varsovassa alkaneissa Kucosinskin muistokilpailuissa.

Tulos alittaa ME-ajan 0.1 sekunnilla mutta 2.4 m/sek puhaltaneen myötätuulen takia aika ei ole ennätysklpoinen.

Kilpailuissa on mukana yli sata osanottajaa 15 maasta. Suomesta ovat Jaakko Tuominen, Kai Helminen ja Erkki Mustakari.

Tukholmassa juostiin kaikkien aikojen maili

Tukholma. — Länsi-Saksan Bodo Tummler voitti viime viikolla Tukholman stadionilla kaikkien aikojen mailin juoksun jossa kilpailijoille otettiin väliajat myös 1,500 metrin kohdalla hienolla ajalla 3.54.7. 1500 m:n kohdalla hänen aikansa oli 3.39.1.

Mailin juoksussa neljä miestä alitti neljän minuutin rajan. Viidentenä oli Ron Clarke, joka juoksi ajan 4.00.2.

3-loikka oli myöshyvätasoinen. Suomen Pertti Pousi leiskautti 16.58 Se ei kuitenkaan oikeuttanut voittoon. Kilpailun voitto meni N-liiton Viktor Sanejevin loikatessa 16.76.

Sos-dem nuorisojohtaja neuvotteli CIAn kanssa

Kööpenhamina. — Pohjoismaiden sosiaalidemokraattinen ylioppilasliitto on vaatinut sosialistisen nuorisointernationalin (IUSY) tanskalaista pääsihteeriä Jan Häkkerupia eroamana virastaan.

Vaatimus esitettiin liiton julkaisemassa tiedonannossa, jossa Häkkerupin väitettiin viime vuoden lopulla keskustelleen Yhdysvaltojen tiedustelupalveluun CIA:han yhteydessä olevien järjestöjen kanssa raha-avun myöntämisestä IUSY:lle.

Ylioppilasliiton Kööpenhaminassa viime viikolla julkaisemassa tiedonannossa vaaditaan IUSY:n pääsihteeriä ja muita CIA:n avusta käydyistä salaisista keskusteluista vastuussa olleita liiton virkailijoita eroamaan viipymättä.

Tilatkaa Vapaus

Nasser vierailee Neuvostoliitossa

Moskova. — Egyptin presidentti Gamal Abdul Nasser saapui Moskovaan tänään. Parin päivän vierailun aikana Neuvostoliiton johtajat ja presidentti Nasser neuvottelevat lähi-idän kriisin ratkaisun mahdollisuuksist ja maiden yhteistyöstä.

Neuvostoliitto pyrkii edelleenkin johdonmukaisesti lähi-idän kriisin rauhanomaiseen ratkaisuun YK:n turvallisuusneuvoston viime marraskuussa tekemän päätöksen edellyttämällä tavalla. Neuvostoliiton johtajien uskotaankin tähdentävän tätä kantaa myös viikon kuluttua alkavissa keskusteluissa.

KILPAILUKUTSU

Täten kutsumme kaikkia SCAULn seurojen jäseniä osallistumaan

LIITON RATA- JA KENTTÄURHEILUN MESTARUUSKILPAILUIHIN

mitkä järjestetään ensi elokuun 3 ja 4 pnä v- ja u- seurojen Alerts-Visan kentällä Wanupissa vuotuisten Liitto-, Laulu- ja Soittojuhlien yhteydessä allaolevalla ohjelmalla:

Lauantaina, elokuun 3 p. — alk. klo 9 ap.

100 M ALKUERAT: yleinen, alle 21 v., alle 17 v., alle 15 v., ikämiehet, naiset ja tytöt alle 16.
60 M: pojat ja tytöt alle 12 v. (ei mestaruudesta).
KUULANTYÖNTÖ: Yleinen, alle 21, alle 17, alle 15, ikämiehet, naiset ja tytöt alle 16.
1500 M: ylinen ja alle 21.
MOUKARI: yleinen ja ikämiehet
KOLMILOIKKA: yleinen ja alle 21.
SEIVÄSHYPPY: yleinen ja alle 21.
KIEKKO: yleinen, alle 21, ikämiehet ja naiset.
KORKEUSHYPPY: yleinen, alle 21, alle 17, naiset ja tytöt alle 16.
4x100 M MIESTEN VIESTI: seurojenvälinen
400 M: yleinen ja alle 21.

Sunnuntaina, elokuun 4 p. — alk. klo 9 ap.

100 M LOPPUKILPAILU: kaikki sarjat.
KEIHÄS: yleinen, alle 21, alle 17 ja naiset.
PITUUSHYPPY: Yleinen, alle 17, alle 15, ikämiehet, naiset ja tytöt alle 16.
200 M. ALKU JA LOPPUKILPAILUT: Yleinen ja alle 21.
800 M: Yleinen, alle 21, alle 17 ja ikämiehet (ei mestaruudesta)
4x60 M LASTEN VIESTI (2 tyttöä alle 15 ja 2 poikaa alle 13) seurojenvälinen
4x100 M NAISTEN VIESTI: seurojenvälinen
800x400x200x100 M MIESTEN RUOTSALAISVIESTI seurojenvälinen

Osanottoilmoitusten tulee olla viimeistään heinäkuun 27 päivään mennessä osoitteella: U. Korpi, 41 Copper Street, Sudbury, Ont.

Toivomme runsasta osanottoa näihin liittomme arvokilpailuihin.

V.- JA U.- SEURAT ALERTS—VISA

Uuno Korpi (Puheenjohtaja) — Voitto Lehti (Sihteeri)

AHTI KARJALAISEN LAUSUNTO AFRIKASTA

Jyväskylä. — Luonnonrikkauksista huolimatta Afrikka on tällä hetkellä maapallon köyhin maanosa. Siellä on asukkaita noin 300 miljoonaa. Kaikkein varovaisempien arvioiden mukaan keskimääräinen vuotuinen kansantulo on henkeä kohti vain noin 100 dollaria, eli noin 420 markkaa. Afrikan väestö lisääntyy nopeasti. Nykyinen 2,5 prosentin lisäys riittää kaksinkertaistamaan maanosan väestön vuosisadan vaihteeseen mennessä. Tämä tuo mukanaan ongelmia, joista suurin on elintarvikkeiden saannin turvaaminen, sanoi ulkoministeri Ahti Karjalainen Jyväskylän Kesän avajaisissa viime viikolla esitelmässään jonka teemana oli Pohjois-maat ja Afrikka.

Pohjoismaat ovat joutuneet ottamaan kantaa Afrikan asioihin sekä poliittisesti että taloudellisessa mielessä erityisesti kansainvälisissä järjestöissä, joissa ne ovat pyrkineet omalta osaltaan takaamaan frikan ongelmien ratkaisun YK:n peruskirjan hengen mukaisesti, sanoi ulkoministeri Karjalainen.

— Tämän lisäksi Pohjoismaat ovat viime vuosina laajentaneet kehitysyhteistyötään Afrikan maiden kanssa. Vaikka Pohjoismaiden ja Afrikan välinen kauppa on toistaiseksi kokonaismäärältään vähäistä, voidaan myös tällä alalla havaita jatkuvaa kehitystä.

Etelä-Afrikan tasavallassa itsenäisen valtion hallitus harjoittaa rotusortoa. Lounais-Afrikassa Etelä-Afrikan tasavalta pyrkii pitämään laittomasti kiinni entisestä mandaattioikeudesta, jonka sijasta YK tahtoisi suoda itsemääräämisoikeuden ja itsenäisyyden alueen väestölle. Rhodesiassa on taas kysymys brittiläisen siirtomaan kapinasta ja irtaantumisesta emämaasta; ongelma syntyy lähinnä siitä, että vain noin 5 prosenttia väestöstä on valkoihoisia. Näiden maiden tilannekokonaisuuteen on vähitellen alettu liittää myös Portugalin afrikkalaisten siirtomaiden tilanne, ja valkoisten hallitseman eteläisen Afrikan rajamailla sijaitsevta Angola ja Mosambik.

Monet alkavat nähdä väkivallan ainoana ulospääsytienä, ja eteläisen Afrikan tilanteen väkivaltaiset ratkaisuyritykset tulisivat varmaan koskettamaan koko maailmaa. Pohjoismiaden edustajat ovat useissa puheissaan YK:ssa korostaneet sitä, että eteläisen Afrikan ongelmiin on pyrittävä löytämään rauhanomaisia ratkaisuja, mieluiten YK:n kautta.

Pohjoismaiden antama kehitysapu ei ole rahallisesti varsin merkittävä, mutta sitä tärkeämpi on avun antamistapa ja sen luonne. Afrikan maiden kaiken kaikkiaan saama kehitysapu lienee noin 2 miljardia dollaria vuosittain. Pohjoismiaden yhteenlaskettu kehitysapu Afrikalle taas oli 16,4 miljoonaa dollaria 1966.

— Ruotsi, Suomi, Norja ja Tanska ovat vuodesta 1966 lähtien rahoittaneet yhteistä Kenian osuustoimintaprojektia, jonka tarkoituksena on Kenian valtiojohtoisen osuustoimintaliikkeen koulutuksen tehostaminen.

— Tanska ja Norja antavat asiantuntija- sekä finanssiapua Itä-Afrikan yliopiston Nairobissa toimivalle osastolle. Ruotsin suuryritys Keniassa on luonnontieteiden opettajia valmistava korkeakoulu.

Vuonna 1962 solmitun sopimuksen mukaan Ruotsi, Suomi, Norja ja Tanska ovat rakennuttaneet Kibahan kylään lähelle Tansanian pääkaupunkia keskuksen, johon kuuluu maanviljelijäin koulutuskeskus, yliopistoon johtava oppikoulu sekä terveydenhoitokeskus.

— Vuonna 1967 asetettiin kaksi pohjoismaista työryhmää tutkimaan mahdollisuuksia pohjoismaisen avun antamiseksi Tansaniaan oppikoulu- ja maatalousopetuksen aloilla.

Pohjoismainen kauppavaihto Afrikan maiden kanssa on toisen luonteen asia kuin kehitysyhteistyö. Pohjoismaiden hallitukset ovat eri yhteyksissä ilmaisseet puoltavansa nykyistä voimakkaampien yhteisten rauhanomaisten pakotteiden käyttöä Etelä-Afrikan hallitusta vastaan, ja mikäli YK joskus päättäisi yleisestä kauppasaarrosta ei liene aihetta otaksua, että Pohjoismaat vetäytyisivät tästäkään toimenpiteestä.

Suomen tuonti Etelä-Afrikasta oli vuonna 1966 0.3 prosenttia koko viennistämme. Ruotsin, Norjan ja Tanskan vastaavat prosenttiluvut ovat samaa suuruusluokkaa. Suomen vienti muuhun Afrikkaan oli vuonna 1966 1,1 prosenttia viennin kokonaisarvosta ja tuonti 1,0 prosenttia tuonnin kokonaisarvosta. Muiden Pohjoismaiden kohdalla vastaavat luvut ovat korkeammat. Esimerkiksi Norjan viennistä suuntautui koko Afrikkaan 3,7 prosenttia vuonna 1966, samalla kun sen tuonti Afrikasta oli 1,9 prosenttia kokonaismäärästä.

Kun me autamme Afrikkaa ja olemme sen kanssa yhteistyössä, meidän on pohjoismaalaisina kuitenkin lähdettävä siitä demokraattisesta ajatuksesta, että vain Afrikan kansat voivat lopulta määritellä oman elämänsä normit ja myös sen arvojärjestyksen johon he haluavat nämä valitsemansa normit asettaa, sanoi ministeri Karjalainen.

"Jotain vielä paljon pahempaa kuin Vietnam"

Nairobi. — Sambian presidentti Kenneth Kaunda sanoi Nairobin lentokentällä lehtimiehille antamassaan haastattelussa, että hänen Pohjoismaihin ja Englantiin suuntautuvan matkansa päätarkoitus on selostaa tilannetta, joka hänen mukaansa on räjähdyspisteessä..

Presidentti Kaunda sanoi tilanteen voivan huonontua niin, että siitä tulee "jotain vielä paljon pahempaa kuin tämänhetkinen Vietnam".

Sambian presidenttiä Eurooppaan kuljettava lentokone teki viime viikolla lyhyen välilaskun Nairobiin. Presidentti Kaunda saapui Tukholmaan tiistaina, minkä jälkeen hän kävi myös Suomessa ja Tanskassa ja aloitti sitten nelipäiväisen vierailun Englantiin.

UUSI LOISTELIAS ja ajankohtainen JULKAISU

KERRAN KUUKAUDESSA

1 vuosikerta Canadaan $5.75

MM MAAILMA JA ME

IRTONUMEROT 60c
Postitse lähetettynä 70c

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Lähettäkää

erikoisonnittelunne

CSJ:n ja SCAUL:n kulttuuriväen yhteiselle

SUURJUHLALLE

jota tänä vuonna vietetään

SUDBURYSSA JA WANUPISSA.

Elokuun 2, 3, 4 ja 5 päivinä vietetään Sudburyssa ja Wanupissa kulttuuriväen vuotuinen SUURJUHLA.

Vapaus ilmestyy erikoisena SUURJUHLANUMERONA heinäkuun 25 päivänä.

Valitkaa allaolevista onnittelumalleista joko $2.00 tai $3.00 hintainen. Onnittelunne voitte lähettää maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antaa paikkakuntamme asiamiehelle.

Parhainta onnea ja menestystä kulttuuriväen vuotuiselle

SUURJUHLALLE!

(Nimi)

(Osoite)

Hinta $2.00

Parhaimmat

onnittelumme

yhteiselle vuotuiselle

suurjuhlalle!

Hauskaa juhla-aikaa kaikille!

(Nimi)

(Osoite)

Hinta $3.00

Liittykää satojen ja tuhansien onnittelijain joukkoon!

Vapaus Publishing Company Limited

P.O. Box 69, Sudbury, Ontario

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Kappaleharjoieukset ovat tiistaina heinäkuun 9 pnä. Niitä ei ole kuitenkaan perjantaina.

Suurjuhlakomitean kokous torstaina, heinäkuun 11 pnä klo 7.30 ip. Finnish-haalilla.

V.- ja u.-seura Visan kokous pidetään Wanupin haalilla tk. 15 pnä alkaen klo 7.30 illalla. Esillä tärkeät asiat, joten kaikkien jäsenten läsnäolo on välttämätön.

TILATKAA VAPAUS

RUOKASUUNNITELMA

EI ALASMAKSUA
6 KUUKAUTTA MAKSUAIKAA

"Pork Chops" tai "Steakit" 79c lb., Wiener-makkarat (Fearnan's) 3 lbs. $1., pekoni (Fearman's) 3 lbs. $1., kananjalkoja ja -rintoja 59c lb., "Blue Brand" Chuckit 49c lb., sian puoliskot (laihoja, päättömiä) 40c lb. Kaikki Schneiderin lihat tukkuhinnalla, lapa-steakit 59c lb., lihaset sianpotkat 29c lb., savukinkut 49c lb:. lihapiirakat "steak" tai kana 2—29c, bologna-makkara (Whyte's) 29c lb, Essex makkarat 49c lb., turska fileet 39c lb., naudanliha "Steakettes" 69c lb., jauhinliha (naudan) 49c lb., kokonaisia kanoja 4½ lbs. $1.29, riisiä 5 lb. pussi 89c, makaroonia 4 lbs. 69c, toilettipaperia 8—89c, neste "detergent" 32 uns. 49c, Lyona soopaa 10—$1.. Kraft maapähkinävoita 40 uns. 89c, kannutetut tarpeet TUKKUHINNALLA, Heinzin sopat 10—$1., Toastmaster leipää 4—89c, 4 paunan margariinia 4—85c, tomaatit 29c pak.

SPRINGER PARK FARMS
45 Elm St. W. CPR:n ylik. vieressä

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture
LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

Tehkää Suomi-matkanne
BALTIC STEAMSHIP LINES'in
matkustajalaivalla
"ALEXANDR PUSHKIN"
Montrealista Helsinkiin ilman mitään vaihtoja.

Kulkuvuorot Montrealista:

ELOKUUN	15
SYYSKUUN	16
LOKAKUUN	17

Kulkuvuorot Helsingistä:

HEINÄKUUN	14
ELOKUUN	31
LOKAKUUN	2

Kaikilla matkoilla laiva poikkeaa Helsingissä. Siis matkalla ei mitään vaihtoja, vaan samassa laivassa matkan päämäärään asti.

Halvin turistiluokan "Intermediate"-kauden lipun hinta Montrealista Helsinkiin $314.00.

Tehkää paikkatilauksenne osoitteella:
VAPAUS
TRAVEL AGENCY
P.O. BOX 69, SUDBURY, ONT.

Suuret talkoot Wanupissa; $300 haastelahjoitus

Elokuun alussa Sudburyssa vietettävien suurjuhlien hyväksi on paikallisesti tehty jo paljon työtä, mutta paljon vieläkin on tehtävä, selitettiin eilen illalla Finnish haalilla pidetyssä CSJ:n Sudburyn osaston kokouksessa.

Asian edistämiseksi kokous päätti järjestää lauantaina Wanupin haalilla pidettävät suuret talkoot, mitkä alkavat jo kello 8 aamulla. Siellä tarvitaan monenlaista työvoimaa — maalareita harjoineen, kirvesmiehiä työkaluineen, polttopuiden katkaisijoita ketjusahoineen jne. Tervetuloa talkoisiin, että saadaan paikat, laitteet ja välinet mahdollisimman hyvään kuntoon ennen juhlien alkamista!

Kokouksessa lausuttiin myös sydämellinen kiitos maalareille ja muille työmurahaisille, jotka olivat suorittaneet suurtyön haalin ikkunain maalaamiseksi myös tulevia suurjuhlia silmälläpitäen. He saivat haalin juhlasalin entistä sievemmäksi ja samalla säästivät osastolle sievoisen rahasumman.

Keskusteltaessa nyt alkaneen Vapauden ja Liekin hasteryntäyksen tärkeydestä kokous päätti lahjoittaa tähän tarkoitukseen $300. Samalla ilmaistiin toivomus, että osaston yksilöjäsenten ja eri elimien toimesta järjestetään myös yhteisiä tilaisuuksia tämän tärkeän tehtävän onnistumisen hyväksi. Kampanjan onnistumisen perustana ovat yksityiset lahjoitukset. Mutta yhteisistä tilaisuuksista saatavat varat auttavat osaltaan paljon, todettiin kokouksessa minkä puheenjohtajana toimi Aimo Mäki ja sihterinä Sofia Pöntiö.

Osaston rahastonhoitaja Edwin Suksi esitti selväpiirteisen tiliselostuksen kuluneen 2 kuukauden ajalta ja totesi, että suurista vero- ja muista menoista huolimatta, osaston talousasema osoittaa jossakin määrin parantumista.

Kokouksessa käsiteltin myös osaston eräitä sisäisiä asioita ja tehtäviä. Lopuksi juotiin "kokitusvuorolla" olleen Vilma Lehtolan tarjoamat pullakahvit.

Sairaslistalla

Aatu Koivula, R. R. 1, Whitefish, Ont. (Pikku-Penage järveltä) on hoidettavana Sudburyn Memorial sairaalassa, jossa hän on huoneessa numero 308.

Naisilta ei peritä kalastuslupamaksua

Ontarion naisilta ei peritä loppujen lopuksikaan "kalastuslupamaksua".

Suuren vastarinnan kohtaamisen johdosta on sunnuntaikalastajain lupakirjojen ja myös pyssynkantolupien hinnoissa tehty lievennyksiä siten, että Ontarion naiset saavat kalastella ilman $3.00 hintaista lupakorttia ja että pyssynkantolupaa ei korotetakaan 5-kertaisesti — dollarista viiteen dollariin — vaan 3-kertaisesti eli dollarista kolmeen dollariin.

Ontarion maiden ja metsien ministeri Rene Brunelle tiedoitti viime torstaina, että tammikuun alussa voimaan astuvat sunnuntaikalastajain $3.00 hintaiset luvat eivät koske naisia.

Lain nykyisellään ollessa sunnuntaikalastajain lupakirjojen alaisiksi tulevat 19—65-ikävuoden välillä olevat miehet. Mikäli muita muutoksia ei tähän protesteja aiheuttaneeseen lakiin tehdä, ne astuu tällaisenaan voimaan tammikuun 1 pnä 1969.

Pyssyjen kantoluvat ovat nyt, kuten sanottu, dollarin asemesta kolme dollaria.

Ivar Virtanen kuoli maanantaina

Sudburyn seudulla 45 vuotta asunut Ivar Virtanen kuoli maanantaina Sudburyn Memorial sairaalassa lyhtyen sairauden jälkeen. Hän oli kuollessaan 73 vuoden ikäinen.

Ivar Virtanen oli kotoisin Hämeen kyröstä Suomesta ja tultuaan Sudburyn seudulle hän työskenteli ainoastaan 7 vuotta, jonka jälkeen hän oli kuolemaansa asti työkyvyttömyyseläkkeellä sairastuttuaan kaivosmiehen keuhkotautiin (silicosis).

Ivar Virtasen vaimo Eriika (os. Honkanen) kuoli vuonna 1965 ja nyt jäi lähinnä suremaan yksi tytär mrs. Aaro (Helvi) Rasi ja yksi lapsenlapsi Alan Rasi 133 Whittakerkadulla Sudburyssa.

Vainaja haudataan Park Lawn hautausmaahan Lougheedin hautaus toimistosta torstaina, heinäkuun 11 päivänä kello 11 aamulla.

— Parempi on pala suussa, kun huava peässä.

— Oottaa kun kettu hevosenhuulta puttoavaks.

Suurjuhlaan saapuvien ohjelman suorittajien majoittaminen

Pyydämme vieraspalkkakuntalaisten suurjuhlan ohjelman suorittajien — kuorolaisten, urheilijain, voimistelijain, soittajien ja toimitsijain tiedottamaan ensi tilassa Sudburyn suurjuhlakomitealle kuinka monelle halutaan majoitusta.

Ilmoittamiset tulee tehdä osoitteella: Edwin Suksi, Box 69, Sudbury, Ont. Sudburyn ja lähiympäristön suomalaisia pyydämme ilmoittamaan paikalliselle suurjuhlakomitealle, jos he voivat majoittaa kotiinsa yhden tai useamman vieraspaikkakuntalaisen. Ilmoitukset voi tehdä: Edwin Suksi puh. 673-5013 tai 674 4264 ja Laila Nordman, puh. 694-4824.

Sihteerin vaatetus aiheutti päänsärkyä

Lontoo. — 28-vuotias vanhapoika Geoff Hibber ei pystynyt heti ratkaisemaan arvoitusta.

Yhtäkkiä hän alkoi saada päänsärkykohtauksia — todellista särkyä, jota asperiinikaan ei parantanut.

Hän alkoi ajatella lääkäriin menoa tai silmälääkärissä käymistä, koska hänellä ei ollut koskaan aikaisemmin tämänkaltaista päänssärkykohtauksia.

Mutta lopulta hän kuitenkin pääsi päänsärkykohtausten aiheuttajasta selville, aivan kuin vahingossa.

Päänsäryt aiheutti hänen viehättävä sihteerinsä — tai pikemminkin sihteerin yllä ollut uusi kesäleninki. Kun Geoff tuijotti sihteerin leninkiä niin hän tunsi jonkinlaista huimauta. Leninki oli valmistettu kirkkaan punaisesta kankaasta, jossa oli vihreitä täpliä.

Jälkiseuraus: Ankara päänsärky.

Mr. Hibberd antoi 25-vuotiaalle Barbara McCarthylle vaihtoehdon: "Joko lakkaatte käyttämästä sitä leninkiä tai minä annan teille potkut"

Kuultuaan Geoffin selostuksen asiasta Barbara lupasi olla käyttämättä täplikästä leninkiään ja osti uuden mustan minihameen, jossa on punaisia ja harmaanruskeita raitoja.

Sirhanin isä haluaa muuttaa perheensä pois Yhdysvalloista

Tayibeh. — (Sijaitsee Israelin miehittämällä Jordanin alueella) — Sirhan Bishara Sirhanin isä sanoi viikonlopulla, että hän haluaa tuottaa vaimonsa ja neljä poikaansa pois USA:sta, koska heidän henkensä on siellä vaarassa. Sirhan Sirhan on syytettynä senaattori Robert Kennedyn murhasta.

Sirhanin isä sanoi, että hän tulee vetoamaan USA:n suurlähettilääseen Israelissa, jotta tämä "kehoittaisi USA:n hallitusta tekemään kaikkensa hänen perheensä turvaamiseksi."

"Miksi perheeni jäseniä metsästetään nyt", kysyi Sirhanin isä, viitateen viime viikolla tapahtuneen ampumistapaukseen, jossa Sirhanin veljeä yritettiin ampua liikkeellä olleesta autosta.

Viisitoista köyhää vangittiin heinäk. neljäntenä USAssa

Washington. — Köyhien ihmisten mielenosoittajat, jotka poliisit estivät pitämänsä heinäkuun neljännen päivän "vesimeloni-piknikkiään" hallitusmäellä, pitivät kuitenkin mielenosoituksensa keskellä katua. Viisitoista mielenosoittajaa vangittiin.

Poliisit sanovat pidättäneensä 8 miestä, 6 naista ja erään alaikäisen syytettynä laittomasta kokoontumisesta ja kadun likaamisesta kun mielenosoittajat istuivat keskelle Louisiana Avenuea, hallitusmäen lähettyvillä, ja rupesivat syömään vesimeloneja.

Mielenosoitus oli järjestetty draamatisoimaan nälkäisten asemaa Amerikassa, erikoisesti etelävaltioissa, missä monet köyhät syövät heinäkuun neljäntenä (USA:n kansallispäivänä) vesimelonia siksi kun he eivät voi taloussyistä hankkia sen parempaa ruokaa, selittävät mielenosoittajain puhemiehet.

KUOLLUT
Ivar Virtanen

kuoli Sudbury Memorial-sairaalassa maanantaina iltapäivällä, heinäkuun 8 pnä 1968, ollen 73 vuoden ikäinen.

Edesmenneen Eriika (Hokanen) Virtasen (kuoli helmik. 1965) rakas puoliso.

Lähinnä suremaan jäi tytär, mrs. Aaro (Helvi) Rasi, 133 Whittaker St., Sudbury, tyttären poika Alan Rasi, kotona.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre St., Sprucen kulmassa. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista torstaina kello 11 ap. Park Lawn hautausmaahan.

Pelko kasvaa yhä Saigonin lähistöllä

Saigon. — USA:n ja Etelä-Vietnamin laivastoalukset osallistuvat nyt maajoukkojen avustamiseen Vietnamin sodan suurimmassa operatiossa, jonka tarkoituksena on ehkäistä sissien hyökkäys Saigonin. Hyökkäyksen odotetaan tapahtuvan tämän kuun puolivälissä.

Eräs USA:n laivaston edustaja sanoi sunnuntaina, että liittoutuneiden laivastoalukset ovat patrulloimassa Saigonin joella ja sen haarajoilla 24 tuntia vuorokaudessa estääkseen sissien joukkojen siirrot. Saigonin jokiverkostoon on tuotu USA:n fiberglass-jokialuksia Mekongin suistomaalta. Näissä aluksissa on .50 kaliberin konekiväärit ja kranaatinheittimet.

Omahasta Nebraskasta kotoisin oleva luutnantti Ralph Santi, joka on yhden laivaston jokialuksen komentaja sanoi, "että Saigonin joki on kuin jokinlainen suppilo, jota myöden sissit voivat kuljettaa varusteitaan Saigoniin ja sen läheisyyteen".

Luutnantti Santi sanoi lisäksi, "että suurin osa jokialuksista on joutunut useamman kuin yhden kerran yhteenottoon sissien kanssa."

Jokialusten lisäksi on Saigonin ympärille perustettu tuhansia sotilaita käsittävä puolustusrengas ja USA:n jättimäiset ilmavoimat suorittavat viidakon pommitusta päivittäin.

Vakoilutiedoissa väitetään vieläkin, että sissit aikovat suorittaa hyökkäyksen Saigonia vastaan ennen heinäkuun 20. päivää, joka on vuoden 1954 Geneven sopimuksen vuosipäivä.

USA:n armeija aloitti myös sunnuntaina tutkimukset eräästä hyökkäyksestä, jonka kohteeksi joutui eräs Los Angelesista Etelä-Vietnamissa kiertueella ollut viihdeseurue.

Hyökkäyksessä henkiin jäänyt Jack Salvesen, joka myös omistaa American Entertainment-huviseurueen, sanoi uskovansa, että he joutuivat saigonilaisten asevoimien hyökkäyksen kohteeksi.

Trudeau määräsi ministerinsä olemaan vaiti

Ottawa. — Pääministeri Pierre Trudeau sanoi maanantaina ministereilleen että heidän tulee pitää suunsa supussa, tai muuten heidät erotetaan toimestaan.

Tultuaan pois 29-henkisen hallituksensa ensimmäisestä kokouksesta pääministeri Trudeau sanoi lehtimiehille suorasukaiseen tapaansa, että hän ei suvaitse ministereiltään suorasukaista asioista keskustelua uutismiesten kanssa.

"Minä puhuin melko paljon hallituksen solidaarisuudesta ja hallituksen salaisuuksien pitämisestä ja minä sanoin, että kaikkien ministerien pitää olla varovaisia siitä etteivät kerro hallituksen ulkopuolella oleville, mitä on hallituksen kokouksissa tapahtunut," sanoi pääministeri Trudeau. "He antoivat virkavalan ja salaisuuksien pitämisvalan lauantaina ja minä toivon, että te (raportterit) ette joudu vastuunalaisuuteen minkään ministerin erottamisesta." Ja hän lisäsi

"Minä annoin heille ohjesäännöt, ja minä tulen vaatimaan tiukasti niiden pitämistä".

/Vastauksena kysymykseen, mitä rangaistuksia tulee, jos ministerit rikkovat näitä suu-supossamääräyksiä, pääministeri Trudeau sanoi: "Minä sanon, että minä voin sallia heille yhden virheen, jos se ei ole liian vakavaa laatua, mutta en kahta."

6 miljardia dollaria lisää

Washington. — Yhdysvaltojen edustajainhuone hyväksyi viime viikolla ensi vuoden kesäkuun 30 pnä päättyvää varainhoitovuotta varten laadittuun budjettiin 9,000 miljooran dollarin lisämäärärahan josta suurin osa on tarkoitettu Vietnamin sodan kustannusten peittämiseen.

Kaksi kolmasosaa rahoista käytetään sodan rahoittamiseen ja loput hallituksen sosiaalimenoihin ja virkamiesten palkankorotuksiin.

Lisämäärärahaa koskeva esitys menee nyt kongressin ylähuoneen, senaatin, hyväksyttäväksi.

Kesän kauneimmat
MUISTOJEN KUKKASET
edesmenneen
VIKKI HASUN
MUISTOLLE
CPR:n lankakängin
työläisiltä:

O. KAUPPI
N. RISTIKANGAS
M. AHVONEN
O. PAANANEN
V. SAARI
U. LATVALA
E. MÄKI
A. PALO
J. MIETTINEN

Sudbury Ontario

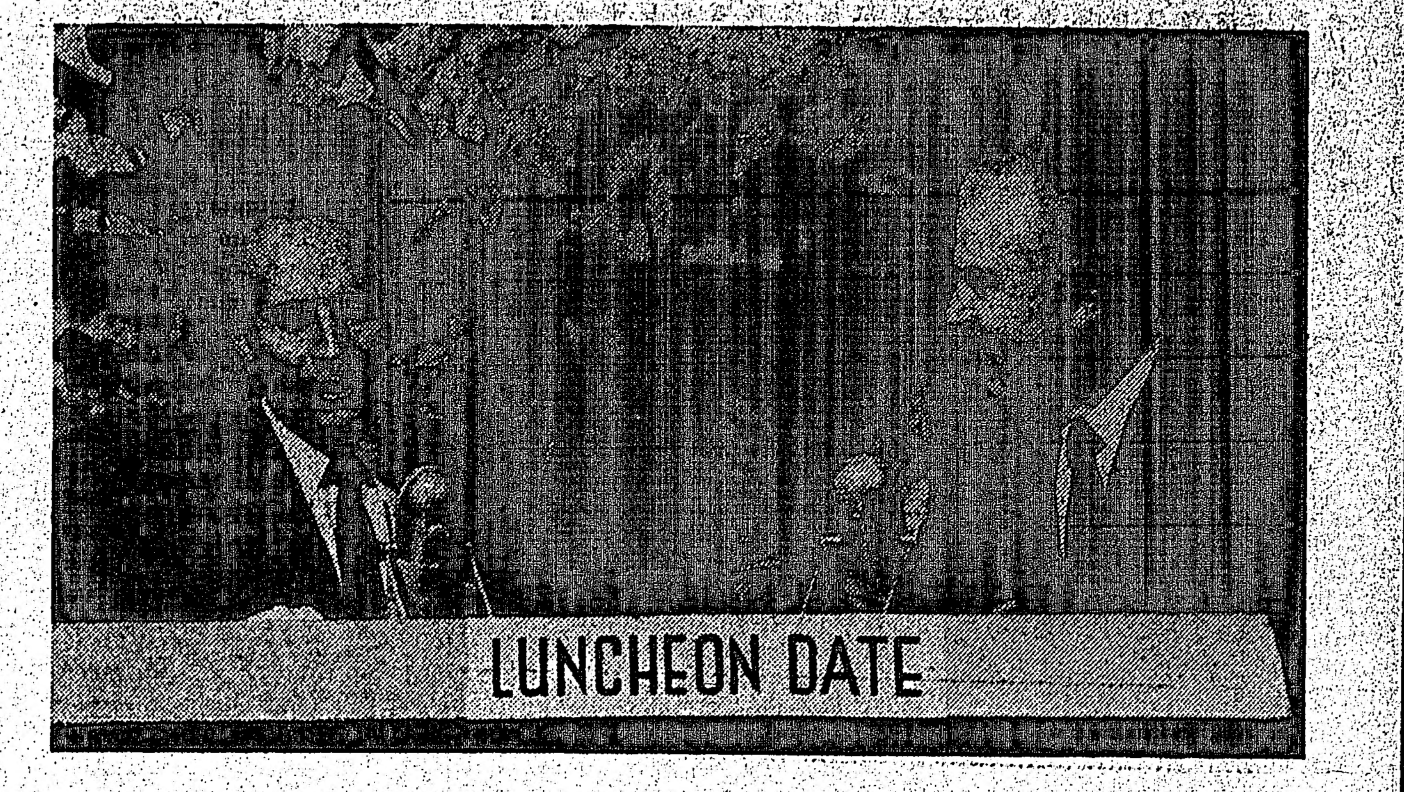

Kun sellaiset huippuesiintyjät, kuten kuvassa oleva filmitähti Charlton Heston vierailevat Torontossa, voivat he olla melko varmoja siitä, että he joutuvat juttusille Elwood Gloverin kanssa "Luncheon Date"-ohjelmassa, joka tänäkin kesänä nähdään CBC-TV:ssa

Dmitri Gudkov:

NATO JA BUNDESWEHR

Kun Länsi-Saksa Potsdam-sopimusta rikkoen otettiin NATO:n jäseneksi v. 1955, monet länsimaiset poliitikot puolustelivat asiaa sillä, että se on tarpeen saksalaisen militarismin aisoissa pitämiseksi. Nyt ei enää puhuta, että NATO valvoo Bundeswehriä, mutta sen sijaan yhä huolestuneempina puhutaan Länsi-Saksan lisääntyneestä roolista NATO:ssa, NATO:n muuttumisesta Bundeswehriksi.

NATO:n Reykjavikin kokous vain vahvisti noita epäilyjä. Tahallisesti aikaansaadussa hysteerisessä tilanteessa Bonnin poliitikot pakottivat kokouksen käsittelemään "Saksan kysymystä". Sen muka aiheutti DDR:n hallituksen päätös uusien kulkuyhteyssääntöjen voimaan saattamisesta alueensa kautta Länsi-Saksasta Länsi-Berliiniin johtavilla teillä. Kuitenkin jopa lännen lehdistö vakuuttaa etteivät uudet säännöt vaikeuta Länsi-Berliinin ja Länsi-Saksan välistä yhteyttä.

Länsi-Saksan vahvistunut asema NATO:ssa johtuu ennen muuta siitä että Bundeswehristä on tullut Länsi-Euroopan voimakkain armeija. Sen miesvahvuus on tällä kertaa 550,000. Tämä asevoima pidetään Bonnissa kuitenkin vain massa-armeijan alkuperustana. Virallisten tietojen mukaan Länsi-Saksan asevoimissa palvelee yli 200 kenraalia ja amiraalia, yli 25,000 upseeria ja 111,000 aliupseeria. Palautettakoon mieliin että aikoinaan Reichswehrissä, jonka pohjalla Hitler loi massa-armeijansa oli 44 kenraalia ja 4,000 upseeria. Vuonna 1939, toisen maailmansodan aattona, Hitlerillä oli armeijassaan 24,000 upseeria. Lisättäköön vielä, että Länsi-Saksassa on tällä hetkellä toista miljoonaa koulutettua reserviläistä.

Huomiotta ei sovi jättää sitäkään tosiasiaa, että heti alusta lähtien Bonnin hallitus on käyttänyt Bundeswehrin aseistamiseen valtavia summia — yli 150 miljardia Saksan markkaa. Sotilasmenojensa suuruudessa Länsi-Saksa jää jälkeen vain Yhdysvalloista.

Näillä tosiasioilla kerskailevat kenraalit ovat lujasti miehittäneet NATO:n esikunnat. Bundeswehrin kenrali on NATO:ssa esim. sellaisessa avainasemassa kuin NATO:n Keski-Euroopan yhteisten asevoimien komentajana. Hänen komennossaan ovat kaikki Bundeswehrin divisioonat ja tällä alueella olevat amerikkalaiset ja englantilaiset joukot ja näiden ilmavoimat ja ohjuslaitteet. Länsisaksalainen lehdistö kirjoittaa tyytyväisenä, että NATO:n johtopaikoilla on yhtä paljon Bundeswehrin kuin amerikkalaisiakin kenraaleja. Länsi-Saksan sotilaspäällystö on mukana niinkin tärkeässä Atlantin liiton elimessä kuin ydinsuunnitteluryhmässä.

Bundeswehrillä on jo ahdasta omassa maassaan. Sen sotatukikohtia, lentokenttiä, ampumaharjoitusalueita ja taisteluharjoitusalueita on sijoitettu moniin NATO-maihin. Länsisaksalaiset Leopardi-panssarivaunut ovat olleet kokeiltavina Canadan karun talven olosuhteissa. Bundeswehrin ohjusmiehiä koulutetaan Yhdysvalloissa ja lentäjät harjoittelevat Luftwaffen tukikohdassa Portugalissa sekä Sardiniassa.

Länsi-Saksan hallituspiirit eivät salaile olevansa kiinnostuneita sotilaallisista integraatioista. NATO:n säilyttämisestä ja voimistamisesta. Ne eivät voi olla tajuamatta sitä, että maailman voimasuhde on nyt toisenlainen kuin ennen toista maailmansotaa. NATO:n sotakoneen avulla ne laskelmoivat voivansa X-hetkenä saada revanssin Hitlerin häviöstä toisessa maailmansodassa.

Mutta nimenomaan pelko joutua vedetyksi katastrofaaliseen seikkailuun paneekin monet länsimaiden poliitikot ajattelemaan kysymystä NATO:n jäsenyyden jatkamisesta. Kenraali de Gaulle teki siitä asiasta johtopäätöksensä ja otti ranskalaiset joukot pois NATO:n komennuksesta. Kastanjoiden poimiminen tulesta revanssimiesten hyväksi ei ole niinkänä vaaraton asia.

Bell-yhtiö korotti puhelujen hintoja

Montreal. — Bell puhelinyhtiö (Canada) tiedoitti viikonvaihteessa, että se tulee korottamaan Ontariossa ja Quebecissa yksilöpuhelujen maksuja 5—20 prosentilla 100 mailin ja siitä lyhemmillä matkoilla.

Yhtiön taholta ilmoitettiin myös, että nyt voimassa oleva viiden minuutin puheluaika lyhyillä matkoilla tullaan lyhentämään 3 minuuttiin.

Samassa yhteydessä ilmoitettiin myöskin eräiden puhelujen hintojen alenemisesta. Näihin kuuluu mm. erikoinen 75 sentin korkein maksu 3 minuutin puhelusta jos asiakas valitsee numeron itse kello 12 ja 6 välisenä aikana aamuyöllä ja $1 korkein maksu 3 minuutin puhelusta, joka tehdään illalla kello 8 ja aamulla kello 6 välisenä aikana tai minkä aikaan hyvänsä sunnuntaisin.

Perhepuhelusuunnitelma sallii asiakkaiden käyttää puhelinta 10 minuuttia viiden minuutin sijasta ja näiden puhelujen aika alkaa kello 10 illalla, eikä kello 8 illalla, kuten aikaisemmin.

Suur-Toronton kotien hinnat nousseet $3,450 vuodessa

Toronto. — Toronton Real Estate Board ilmoitti tällä viikolla, että keskinkertaisten yhden perheen talojen hinnat olivat kesäkuussa noin $28,131.

Talot maksoivat näiden numerotietojen perusteella noin $3,450 enemmän kuin vuoden 1967 vastaavana aikana.

Vaikka vuoden 1968 ensimmäisen puoliskon talokauppojen kokonaisarvo nousikin 43 miljoonalla dollarilla, verrattuna samaan aikaan vuonna 1967, niin omistajia vaihtaneita taloja oli kuitenkin 338 kappaletta vähemmän.

PIKKU URHEILU- JA LAULUJUHLA
TARMOLASSA, TORONTOSSA
Heinäkuun 14 päivänä

URHEILUKILPAILUT alkaa kello 10 a.p.
ILTAPÄIVÄOHJELMA alkaa kello 2 ip.
TERVETULOA!

ONNITTELUMME

CSJ:n JA SCAUL:n YHTEISELLE VUOTUISELLE

SUURJUHLALLE

jota tänä vuonna vietetään Sudburyssa ja Wanupissa.

Elokuun 2, 3, 4 ja 5 päivänä vietetään Sudburyssa ja Wanupissa Canadan suomalaisen kulttuuriväen SUURJUHLAA, jonka johdosta VAPAUS ilmestyy erikoisena juhlanumerona heinäkuun 25 pnä.

Tämän juhlanumeron palstoilla voivat kansalaisemme kautta maan tervehtiä ja onnitella kulttuuriväen yhteistä suurjuhlaa ja toivottaa menestystä juhlan osanottajille.

Tavallisten tervehdysten hinnat 50¢ ja $1.00. Erikoisonnittelut $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.

Kaikkien tähän juhlanumeroon aiottujen onnittelujen tulee olla lehtemme konttorissa viimeistään heinäkuun 11 päivään mennessä.

KERÄÄJÄN NIMI ....

PAIKKAKUNTA ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE HYVIN SELVASTI

NIMI	$	¢